INTERNETOVÝ TÝDENÍK PRO ORIENTACI NA KNIŽNÍM TRHU

KNIHY

Pro týden od 8. 3. do 17. 3. 2019

Číslo 5

Ročník 30

ERIKA BEZDÍČKOVÁ

Dáma české kultury

VIDEO

https://youtu.be/xToZZIZEcS8

Nakladatelství ARGO vydává

348 Kč

248 Kč

298 Kč

328 Kč

Více uvnitř

ARGO

internet. knihkupectví: www.kosmas.cz

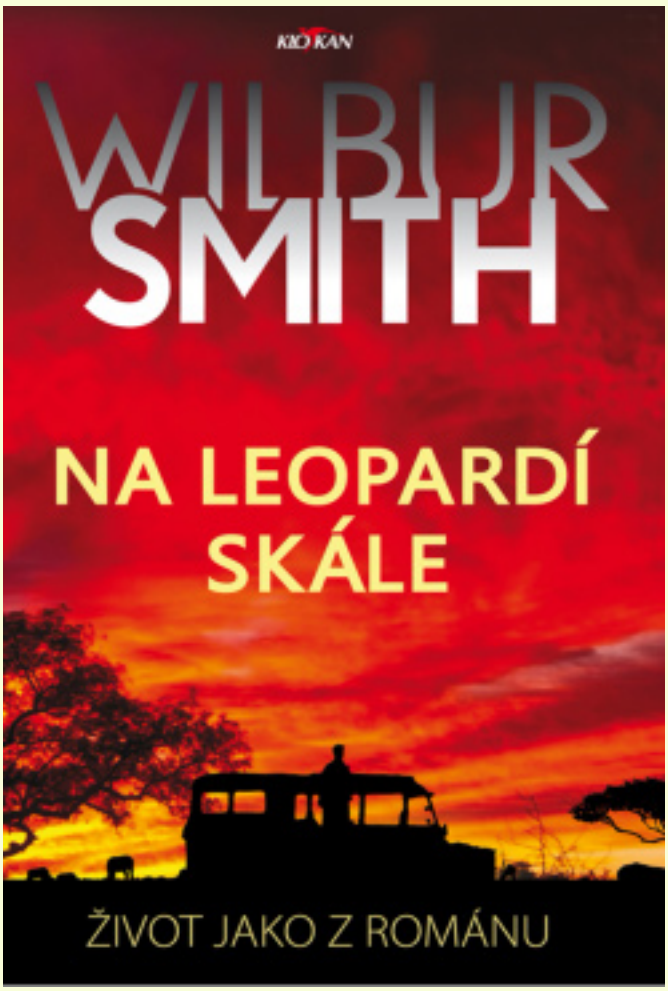

Více uvnitř

329 Kč

www.alpress.cz

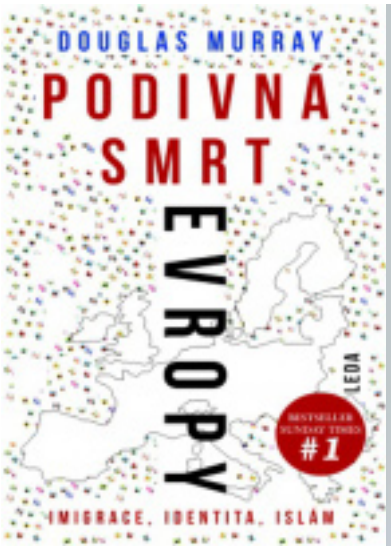

UVNITŘ: Ilaria Tuti KVĚTY NAD PEKLEM (rozhovor s autorkou); Wilbur Smith NA LEOPARDÍ SKÁLE (rozhovor s autorem); Robert Fulghum UŽ HOŘELA, KDYŽ JSEM SI DO NÍ LEHAL (viodeorozhovory); Douglas Murray PODIVNÁ SMRT EVROPY (rozhovor s autorem); Muriel Sparková NEJLEPŠÍ LÉTA SLEČNY JEAN BRODIEOVÉ (rozhovor s autorkou); Steve Berry OKAMŽIK PRAVDY (rozhovor s autorem); Alan Marshall UŽ ZASE SKÁČU PŘES KALUŽE; Velký knižní čtvrtek a další

Další novinky, videa, rozhovory, recenze, aktuality na: http://denik-knihy.cz/

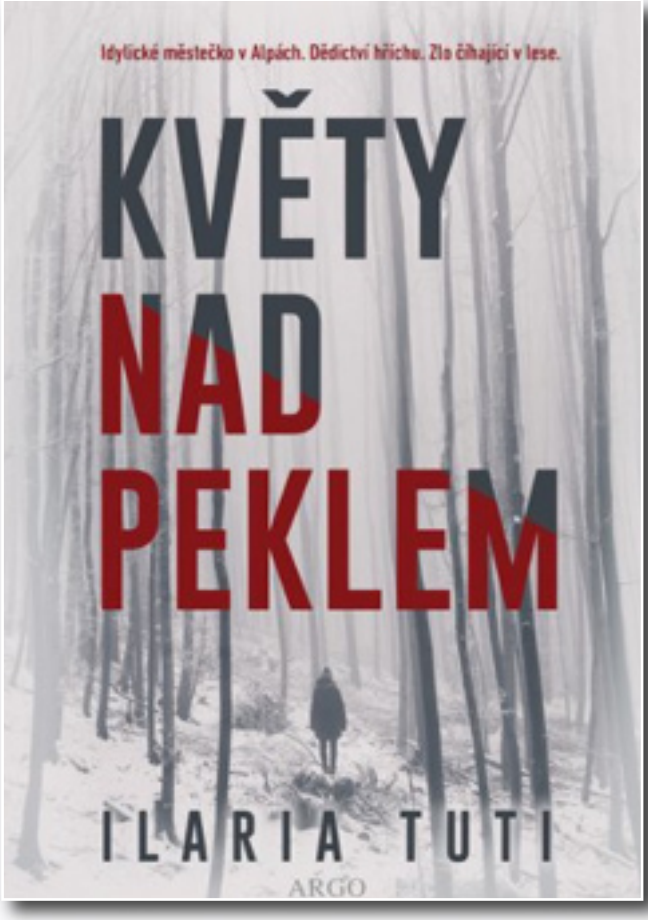

Ilaria Tuti
KVĚTY NAD PEKLEM

Psychologický thriller zavede čtenáře do ponuré zasněžené krajiny italských Dolomit, imaginární furlánské vesničky, jejíž klidný život naruší série vražd. Záhadný pachatel číhá na své oběti v hlubokých lesích a jedná s extrémní brutalitou. Vyšetřování vede šedesátiletá Teresa Battagliová, ostřílená specialistka na vraždy, která pod drsnou slupkou tají křehký vnitřní svět. Životem unavená žena se díky svým výjimečným empatickým schopnostem snaží všemi silami vcítit do myšlení hromadného vraha a zachránit jeho poslední oběť, zároveň se však musí obávat, že právě o svou hlavní zbraň, výjimečný pozorovací talent, už brzy přijde. Autorka zasadila strhující vyprávění do sugestivních obrazů důvěrně známé krajiny svého domova, kde se pod zdánlivě pokojným povrchem skrývá nejedno tajemství.

Překlad: Helena Lergetporer

Vázaná, 352 stran, 348 Kč, EAN: 9788025727584, ISBN: 978-80-257-2758-4

Zakoupit můžete zde **https://www.kosmas.cz/knihy/242151/kvety-nad-peklem/**

Rozhovor s autorkou na následujících stranách

ARGO

Distribuuje: Kosmas, Za Halami 877, 252 62 Horoměřice, tel.: 226 519 383,
e-mail: odbyt@kosmas.cz , internet. knihkupectví: www.kosmas.cz

Květy nad peklem je váš debut. Proto vás čeští čtenáři ještě neznají. Mohla byste se jim představit?

Narodila jsem se v roce 1974 a celou dobu žiji v Gemoně. Píši od roku 2011, ale začínala jsem drobnými příběhy a účastnila jsem se několika online soutěží, některé jsem vyhrála. Také jsem napsala povídky pro Mondadori Gialle, které se setkaly s příznivým přijetím. V jistém okamžiku jsem však cítila potřebu změnit rozměr a pokusit se o román.

Studovala jste ekonomiku, jako dítě jste chtěla být fotografkou nebo ilustrátorkou. Co vás nakonec přivedlo ke psaní psaní?

Už v mateřské škole jsem ráda malovala a dlouho jsem si myslela, že má budoucnost bude nějak spojena s tímto uměním. Ve skutečnosti je malba také způsobem, i když složitější a pomalejší, jak vyprávět příběhy. V určitém okamžiku jsem si však uvědomila, že je pro mě přirozenější psát.

A vy jste okamžitě zakotvila v thrilleru…

No, určitý vývoj to mělo. Začala jsem psát nějaké černé příběhy, sci-fi také strašidelný venkovský příběh z Tarvisia, s níž jsem vyhrála nějakou soutěž. Jsem fanoušek románů Stephena Kinga a Donata Carrisiho, které mě opravdu inspirovaly.

Řekněte nám něco o vaší knize Květy nad peklem. Jak se narodila postava Teresy Battagliové?

Přemýšlela jsem o příběhu, který bych napsala, a v myšlenkách rozvíjela vizi ženy, která už není příliš mladá, s oslabenou fyzickou kondicí, ale velkým zájmem o staré dokumenty. Chtěla jsem policejního komisaře, beze zbraně, protože střílení je pro něho nepřijatelné. Jeho síla měla spočívat spíše ve schopnosti psychologické analýzy. A tak se mi jako nejvhodnější jevila žena, která používá rozum jako hlavní zbraň, ale současně je i její největší nepřítel. Aniž bych prozradila příliš mnoho, mohu říci, že v konečném důsledku jsem chtěla nějakým způsobem vyjádřit sympatie těm, kteří trpí jako Teresa, obávají se krize, osamělosti a dát jim šanci najít své místo v životě.

Některé detaily popsané v románu jsou velmi přesné a jdou do hloubky. Jak jste to dokázala?

Jsem vášnivá kriminalistka a ve večerních hodinách jsem přečetla mnoho policejních a soudních protokolů. Získala jsem tak určitý nadhled nad zločinem a mohla tak obdarovat Terese věrohodným soucitem s lidmi se zlomenou minulostí. Nejvíce mě zasáhla studie, v níž se psalo, že schopnost empatie se vytváří ve velmi omezeném časovém horizontu, který je od narození do sedmi let. To je doba, ve které dítě rozvíjí své emoce a empatii vůči ostatním. Pokud během této doby dojde k traumatu, zneužívání nebo emoční nedostatečnosti zanechá to na jedinci trvalé následky.

Jak jste se dostala ke studiím doktora Spitze? Jaký vliv měly na váš román?

Zajímala jsem se o Fridricha II. Štaufského a hlavně o jeho pokusy na lidech. Kronikář Salimbene z Parmy mu přičítal i drastické izolované vychování dětí, které zamkl ve věži a na něž nesmělo být promluveno. Fridrich chtěl tímto způsobem údajně odhalit nejstarší a přirozený jazyk lidstva, jímž mluvil Adam. Děti však nezačaly mluvit žádným jazykem a záhy zemřely. Při studiu dalších dokumentů jsem zjistila, že doktor Spitz analyzoval poměry v některých amerických

ARGO

Distribuuje: Kosmas, Za Halami 877, 252 62 Horoměřice, tel.: 226 519 383,
e-mail: odbyt@kosmas.cz , internet. knihkupectví: www.kosmas.cz

sirotčincích ve čtyřicátých letech a došel k zajímavým závěrům, které mi pomohly při koncipování románu.

Jakou roli hraje v románu Massimo Marini?

Knihy s jedním hrdinou bývají často nudné. V životě se všichni snažíme o vytváření více či méně hlubokých vazeb. Teresa, i když sama není matka, má silně vyvinutý mateřský instinkt a Massimo je přítel / nepřítel, do něhož ho může projektovat. A pak silná postava vždy potřebuje někoho, s kým má pevný vztah a s nímž může také žertovat.

Děj románu nás přivádí zpět k hranici mezi Friuli a Rakouskem, od částí Tarvisio ...

To jsou místa mého dětství, kde jsem strávila spoustu času a kam se ráda vracím. Představovala jsem si vesnici nedaleko města, izolovanou a někde vysoko v horách. Záhadné a fascinující místo…

Před pár lety jste se svěřila, že je vaší touhou napsat o zločinu, který se odehraje na kosmické stanici, v nějakém uzavřeném prostoru. Blíží se tento váš záměr naplnění?

Prozatím je to daleko, protože si to vyžaduje prostudovat spoustu materiálu, abych se vyhnula chybám. Ale je to velmi fascinující. Nešlo by o sci-fi příběh. Ale prostředí vesmírné stanice by bylo opravdu extrémní a podmínky pro příběh fascinující.

Kdo je kromě Stephena Kinga a Donato Carrisiho ještě součástí vašeho literárního kosmu?

Čtu všechno, co se mi dostane do ruky, a opravdu se mi líbí básně Aldy Meriniové. Podle mého názoru je to žena, která vás opravdu učí, jak vložit své srdce do toho, co píšete. Donato Carrisi dokáže svým postavám dát vášeň. Myslím, že by se od něho mnozí autoři mohli naučit, jak okořenit své příběhy napětím.

Domníváte se, že život v malém městě, jako je Gemona, které je relativně vzdálené od velkých událostí, znamená pro spisovatele spíše limity, nebo se to dá považovat za jakousi přidanou hodnotu?

Jako mladá dívka máte pocit, že musíte ono provinční místo opustit a žít v rušnějším prostředí, získávat různé zkušenosti, objevovat nové. V dospělosti zatoužíte zakotvit na jednom místě. Cítíte pravou lásku k rodišti a to vám pomůže vytvořit jedinečnou atmosféru. V této knize jsem chtěla doložit i svou náklonnost k naší zemi a z reakcí, které dostávám, myslím, že se mi to podařilo.

(Ze zahraničních pramenů)

ARGO

Distribuuje: Kosmas, Za Halami 877, 252 62 Horoměřice, tel.: 226 519 383,
e-mail: odbyt@kosmas.cz , internet. knihkupectví: www.kosmas.cz

Knihy plné života Knihy plné života Knihy plné života

ALPRESS

KLOKAN

Wilbur Smith
NA LEOPARDÍ SKÁLE

Wilbur Smith prožil život prosycený dobrodružstvím, nezřídka se ocitl téměř na prahu smrti – napadli ho lvi, ohrožovali žraloci, zůstal v africké buši bez vody. Líčení jeho vlastních zážitků je mimořádně zajímavé, místy úsměvné a vtipné, především však poutavé jako jeho podmanivé romány.

Vázaná, 296 stran, 329 Kč,
ISBN 978-80-7543-982-6, EAN: 9788075439826

Zakoupit můžete zde: **https://www.alpress.cz/na-leopardi-skale/**

Ukázka a rozhovor s autorem na následující straně

Nakladatelství Alpress spol. s r. o., Na Příkopě 3243, 738 01 Frýdek – Místek, www.alpress.cz

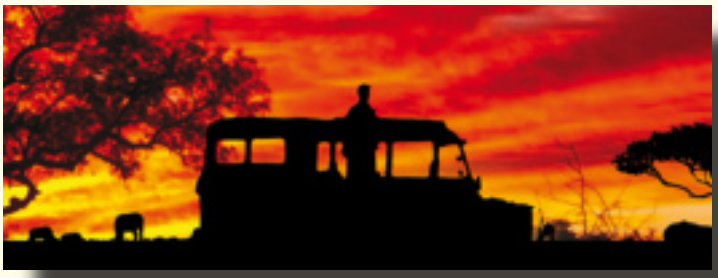

Afrika je prastará, rozlehlá, monumentální, je to země smrti a obnovy. Můžeme si myslet, že dominantní živočišný druh zde představuje člověk, ale na těchto nekonečných pláních s modrou oblohou ozářenou spalujícím sluncem pro nás platí jiné životní rytmy. Tady se nám dostává svobody, uvolnění ducha – ale pouze tehdy, když oplátkou nabídneme úctu, věrnost a pokoru. Za poledního slunce vyhledáváme s manželkou stín a já, nehnutě opřený zády o strom, šetřím silami. Napiju se vody. Tráva je suchá a ostrá, pokrytá prachem. Ve vzduchu, v podrostu, v půdě slyším pomalý chvat života, mechanický šum jako tep krve v mých žilách. Divočina je nádherná jako láska a nebezpečná jako infarkt. Obracím se k manželce. Dívá se na mě s úsměvem, ale občas se mi zdá, že jí v očích vidím lítost, kterou cítí ke svému muži odsouzenému k nekonečnému putování při hledání něčeho, co nedokáže definovat a co zůstane navěky mimo jeho dosah. S jakým mužem to spojila svůj život? Jaká bude pouť, na kterou vykročila? Před týdnem se mnou seděla v provizorním střeleckém úkrytu z trávy a nevelkým průhledem pozorovala úzký tunel, který v hustém buši vyšlapali nosiči zbraní, protože kulku letící rychlostí přes devět set metrů za sekundu dokáže vychýlit i tenounký proutek. Vyšlapaný tunel byl dlouhý šedesát metrů, aby bylo možné namířit pušku s hodinářskou přesností. Hlaveň jsem si opřel do vidlicového rozvětvení před sebou, takže stačilo jen ji mírně pozvednout a stisknout spoušť. Používal jsem pušku Rigby ráže .416, kterou jsem dostal od manželky jako dar k desátému výročí sňatku. Před odchodem z tábora jsme se osprchovali a umyli se neparfémovaným mýdlem, jinak by nás kočkovité šelmy po větru snadno ucítily i na vzdálenost tří kilometrů.

Jako návnadu jsme použili mršinu buvolí krávy, jejíž zápach zanášel převládající vítr do našeho úkrytu. Kráva, kterou jsem z několikasethlavého stáda černého dobytka vybral, už dávno odrostla plodnému věku. Střela pod lopatku, která prošla srdcem, ji srazila k zemi a kráva byla mrtvá, ještě než dopadla do trávy. Přes planinu se nesla ozvěna výstřelu z těžké pušky a rozehnala vyplašené stádo do všech stran. Z rány vytryskla krev a hrdelní smrtelný ryk dobytčete ve mně jako vždy vyvolal elektrický šok nadšení a smutku. Stopaři mrtvou krávu rozřezali a pověsili jako návnadu na strom do takové výšky, aby na ní mohl lev, když se postaví na zadní, hodovat, ale přitom ji celou nestrhl. Zanedlouho se slétly mouchy jako kuličky z ložiska přitahované silným magnetem a urychlily rozkladný proces. Pach smrti v sobě nese jedinečný prvopočáteční strach, a zatímco jsme čekali, až se velké kočky přiblíží ke kořisti, slunce pomalu klesalo po obloze a zahalilo porost meruňkovým nádechem. Barvy se nasytily a propůjčily přírodě neobyčejnou krásu. Soumrak vylákal ptáky z hnízd. Opeřenci bojovali o loviště, s bezstarostnou kuráží se hlásili o své nároky, papoušci se míhali vzduchem jako fragmenty duhy. Párek načechraných barevných strdimilů sál nektar ze žlutých květů rostoucích opodál. Náhle se vzduch zachvěl napětím. Do prostoru pod kravskou mršinou pomalu vstoupil čtyřnožec. Pozvedl jsem pušku, tiše uvolnil pojistku a snažil se očima proniknout houstnoucí stíny, abych zjistil, koho návnada přilákala. Poslední paprsky slunce dopadly na zlatavou kožešinu, osvětlily krémově zbarvený krk a měkké uši s černými špičkami. V neustále pozorných nažloutlých očích se rýsovaly černé zornice připomínající hroty ocelových dýk, jak se šelma podívala tunelem k místu, kde jsem seděl s pažbou u ramene. Byla to velká kočka, štíhlá, pružná, majestátní. Elegantnější zvíře v přírodě nežije. V takových okamžicích si v duchu přehrávám smrtonosné kalkulace, které se asi lvovi honí mozkem, když zvažuje možná rizika a příležitosti. Člověk tahá za delší konec, ale ne vždycky. Stačí stisknout spoušť, jak napsal Hemingway, a je po všem – jako když naposled otočíte klíčem a otevřete konzervu sardinek.

Zadíval jsem se na lví hlavu. Nekryla ji hříva, přede mnou stála lvice. Nebudu střílet. Jako dárkyně života je příliš vzácná a kromě toho hrozí za zabití samice mastná pokuta, dokonce i vězení. Legální lov při safari je dobře organizován a představuje jeden z nejúčinnějších prostředků ochrany africké přírody. A já se řídím vlastními principy, od nichž se nikdy neodchýlím. Pokud jste k zemi loajální, ona vás přijme. Jestliže však bezhlavě zabíjíte všechno, co se pohne, vaše duše nakonec skončí v pekle. Lvice se zvedla na zadní a s divokým hladem začala prudce trhat kusy masa z mršiny. Moje žena a já jsme se stali němými diváky a sledovali projev syrové síly. Takový pohled ve mně vždycky vyvolává mrazení. Řadu následujících dní jsme se vraceli do úkrytu na hlídku, ale velký starý samec se ani jednou neukázal. Možná byl příliš moudrý, aby skočil na naše triky, možná se mu prostě jen nechtělo pouštět se do boje. Bude se toulat savanou až do konce svých dnů. Dnes ráno jsme na travnatých mýtinách v lese zahlédli antilopy kudu a bahnivce kaferské. Pruh písčité půdy odhalil stopy zvířat, která tudy v noci prošla. Po zemi ležely po kolena vysoké hromady sloního trusu, z nichž v chladném vzduchu úsvitu dosud stoupala pára. Zanechal je tu starý samec, kterému už nesloužily zuby, protože trus byl plný prakticky nedotčených proutků a listů. Slon už nedokázal potravu rozžvýkat. V prachu jsme viděli kulaté stopy velikosti puklic na automobilová kola, hladké otisky plosek tlap opotřebovaných jako pneumatiky sjeté na plátno. Zkrátka velký starý slon – a byl blízko. Vyšplhali jsme na návrší a došli na vrchol právě ve chvíli, kdy za lesem vykouklo slunce. Krajina kolem nás zářila denním svitem, v plápolání všech barev se rozhořel nový život. Stopař ukázal ke vzdálenému shluku stromů, možná tři kilometry daleko. Spatřil jsem jakýsi šedý obrys, ale nedokázal jsem ho rozeznat od skaliska, dokud se nepohnul. Vyrazili jsme dolů svahem a pokračovali po rovné planině porostlé zlatou trávou. Sledovali jsme otisky vytlačené do měkké houbovité půdy a míjeli místa, kde slon při krmení olámal ze stromů větve a strhal kůru...

Vašich knih se v mnoha zemích prodalo 130 milionů výtisků. Z čeho si myslíte, že tento obrovský zájem vyplývá?

Věřím, že každý dobrodružný román musí líčit příběhy z reálného života, a přidat tomu něco navíc, myslím napětí a krásu v koncentrované podobě. Píšu tak o mužích, kteří jsou mnohem mužnější a ženách, které jsou opravdu krásnější než ty, s nimiž se běžně setkáváme.

Jaké to bylo psát první knihu faktu po více než čtyřiceti románech?

V roce 2011 jsem byl pozván na festival Massenzio v Římě. Organizátoři mě požádali, abych ve stínu Kolosea vystoupil před tisíci italských čtenářů. Vyprávěl jsem o otci, jak zachránil rodinu a ostatní lidi před násilníky, co jedné noci napadli náš tábor. Můj otec mě hodně naučil o životě, o všech živých tvorech, a to nejen o zvířatech, ptácích, ale i o vegetaci a vůbec přírodě. To, co jsem se od otce dozvěděl, se stalo základem mých dobrodružství. Na závěr svého vystoupení jsem řekl: „Jednoho dne o svém otci napíšu.“ A teď jsem svůj slib splnil. Otec hraje významnou roli v mé autobiografii.

Jak vztah s otcem ovlivnil vaše psaní?

Mám vybledlou fotografii pořízenou fotoaparátem mé matky Box Brownie ráno poté, co otec ochránil náš tábor před lupiči. Klečíme na ní vedle sebe, každý drží hlavu mrtvého lva. V pozadí stojí záchranný kamion Chevy. Otec je zraněný v obličeji, já mám na hlavě jeho klobouk a napodobuji po něm smutný a hrdinný výraz. To je scéna, kterou jsem v románech popsal mnoha různými způsoby. Jak vidíte z této drobné vzpomínky, měl na mě a mou tvorbu obrovský vliv.

V autobiografii popisujete spoustu dobrodružství. Je nějaké, které se lidem mimořádně líbilo a proč?

Vztahuje se k lovu modrého marlína v Queenslandu v Austrálii. Jde o velkou rybu, která dominuje i v Hemingwayově novele *Stařec a moře.* Dosahuje délky až pět metrů a může vážit přes 800 kilogramů. Už to zní dostatečně dobrodružně. Další epizoda je z mého dětství, jak mě napadla černá mamba, což je největší africký jedovatý had. Na to bych chtěl zapomenout!

Co čtenáři na vašich knihách nejvíce oceňují?

V současných bouřlivých časech je důležité udělat krok zpět a uniknout mobilům a všemožným sociálním sítím a vrátit se ke studiu historie. Pokud chcete vědět, kam jdeme, musíte se podívat na minulost. Afrika je kolébkou civilizace a my všichni z tohoto kontinentu ať tak či onak pocházíme.

Počet knih, které jste napsal, je úctyhodný. Mohl byste prozradit, jak píšete? Jak někdy spolupracujete se spoluautory? Které části románů píšete nejraději? Máte nějaké tipy pro své kolegy?

Začnu román, když jsem si jistý, jak bude vypadat úvod. Tomu však předcházejí měsíce a měsíce shromažďování pramenů, abych se zabydlel ve světě, o kterém chci psát. Nikdy si nedělám poznámky. Pokud něco stojí za zapamatování, nemusíte si to zapisovat. Pak dovolím mé fantazii toulat se v mysli po souostroví příběhu. To je nejlepší část mé práce.
Psaní se spoluautory je vzrušující. Mám tolik myšlenek a tolik postav, které čekají na to, aby jim někdo vdechnul život a ony mohly vyprávět svůj příběh. Prostě nemohu psát všechno sám, protože každý román trvá až rok, než je dokončen.
Pro mě je vždycky příjemné předat to, co vím o psaní, talentovaným spoluautorům a vtáhnout je do mého fiktivního vesmíru.

A jak píšete?

Prvních dvacet dva knih jsem napsal perem. Měl jsem pocit, jako bych byl blíž k papíru. A pak jsem se rozhodl vstoupit do dvacátého století a koupil jsem si počítač. Zpočátku jsem s ním moc nekamarádil, ale teď už si rozumíme.

Wilbur Smith, který se proslavil ságou Řeka bohů či knihou Kopí osudu, se narodil 9. ledna 1933 v Severní Rhodesii (dnešní Zambie) britským rodičům. Když byl v osmnácti měsících postižen mozkovou malárií, doktoři mu dávali mizivou naději – pokud nezemře, může mít poškozený mozek. Naštěstí chlapec nemoc zdárně překonal. Wilbur dospíval a jeho přáním bylo stát se novinářem. S pochopením se však u svého přísného viktoriánského otce, který nikdy ve svém životě nepřečetl knihu, nesetkal. Měl o budoucnosti svého syna jinou představu, a tak Wilbur ve dne pracoval jako účetní a teprve v noci se věnoval milovanému psaní. Když roku 1964 vyšel jeho první román *Na život a na smrt,* stal se slavným a mohl se dát na dráhu profesionálního spisovatele. Stálou inspiraci se Wilburovi stala Afrika. Do svých příběhů vkládá své srdce, ale zároveň důsledně a živě pracuje na autenticitě a každém detailu.Wilbur Smith je autorem více než tří desítek čtivých, dobrodružných románů opřených o historická fakta a reálie. Se svou ženou Daniele Thomasovou, která mu po tři desetiletí byla nápomocna při výzkumu a sběru materiálu a která také byla sama nadanou autorkou, vychoval dva syny a dceru. Po smrti Daniele žije se svou druhou ženou Mokhiniso Rakhimova v Londýně. Smithovy knihy lze zařadit do tří hlavních sérií, podle rodin, o kterých pojednávají, nebo časových období, do nichž je jejich děj posazen. Jsou to příběhy rodiny Courtneyů, sága Ballantyneů a romány ze starověkého Egypta. Kromě toho vydal zhruba desítku samostatných novel. Všechny tyto tituly vydalo v češtině nakladatelství Alpress.

Jaké příběhy vyprávíte?

Všechny jsou z Afriky. Některé romány jsou historické, jiné ze současnosti. Většinou píšu rodinné ságy. Řekl bych, že jsou to africká dobrodružství.

Kdo jsou vaši čtenáři?

Nedávno jsem dostal dopis od čtrnáctiletého chlapce. Napsal, že všichni v jeho rodině si přečetli některou mou knihu. První byl jeho osmdesátiletý dědeček, pak jeho otec, matka, starší bratři a nakonec on sám. Z toho usuzuji, že mé publikum je ve věku od čtrnácti do osmdesáti let.

Myslíte, že se kolem populární fikce pohybuje hodně snobů?

Snad bych je ani nenazval „snoby". Lidé píší z různých důvodů. Hrozím se toho, že bych napsal román se sestupnou trajektorií. Ty všechny skončí v černé díře. Mám rád staromódní příběhy se začátkem, prostředkem a koncem.

Jaká byla vaše největší výzva?

Překonat časné zklamání. Můj první román odmítli někteří významní vydavatelé. Musel jsem najít odvahu začínat znovu.

Co považujete za svůj tvůrčí průlom?

Jednu ze svých prvních povídek. Přijali ji v magazínu Argosy. Bohužel už neexistuje. Byla zařazena mezi práce několika slavných spisovatelů, jako byl třeba Ray Bradbury. Cítil jsem hrdost, že se mohu s nimi srovnávat.

Když nepracujete, co děláte?

Čtu. Cestuji. Hodně času trávím na své jachtě. Lovím ryby.

Co vás zajímá nejvíce?

Afrika, její divoká zvěř a anglická literatura.

A když přijdete do Evropy?

Mám zde mnoho přátel, protože mé knihy vycházejí ve většině evropských zemích. Bydlím v Londýně a hodně chodím do divadel. Rád se sem vracím, protože život je tu jiný.

Máte děti?

Ano. Čtyři. Ale už to jsou dospělé ženy a muži, kteří žijí svůj vlastní život.

Modernizuje se Afrika?

Ano. Ale pořád zůstane svá. Nikdy nebude jako Evropa nebo Amerika. Afričané mají aspirace, které se liší od zájmů Západu.

Jaké jsou jejich touhy?

To je velmi široké téma. Mladí intelektuálové říkají, že Afričané jsou lidé Slunce a Evropané jsou lidé ledu. Jsou radostnější a méně konzumní než lidé n a starém kontinentě. Říkají, že Evropané mají příliš mnoho hmotných zájmů a ignorují přírodu. Jinými slovy, v Africe to nefunguje tak, jak jsme zvyklí, ale užijí si mnohem více zábavy.

Ale oni umírají hladem.

To je pravda. Debata o tom, jak jim pomoci, může pokračovat neustále. Ale to podstatné se nezmění. Vlaky v Africe nikdy nebudou jezdit přesně podle jízdního řádu, její obyvatelstvo nikdy nedosáhne na bohatství běžné v rozvinutých zemích. Vždycky tu budou epidemie a lidé budou umírat hladem a Afrika zůstane Afrikou. V podstatě stejná jako za posledních šest tisíc let.

Co vás vede k tomu, abyste tam žil?

Jsem Afričan. Jsem součástí Afriky a miluji zdejší lidi, přírodu a divokou zvěř.

Ale je to těžký život?

Ne. Žiju v zemi, kterou mám rád, s ženou, kterou miluji, a mám v bance dost peněz, abych mohl dělat to, co chci.

Považujete se za umělce?

Ne. Jsem příběh.

(Ze zahraničních pramenů)

Knihy plné života Knihy plné života Knihy plné života

ALPRESS

KLOKAN

Sága rodu Courtneyů

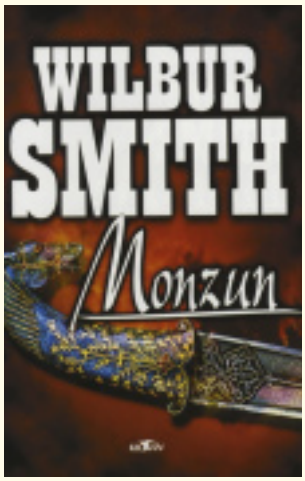

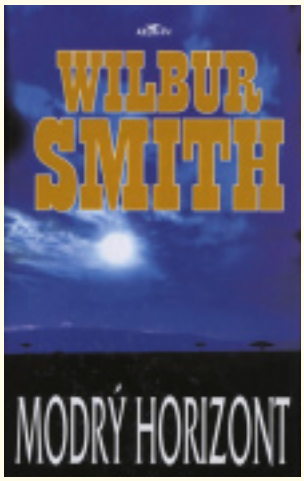

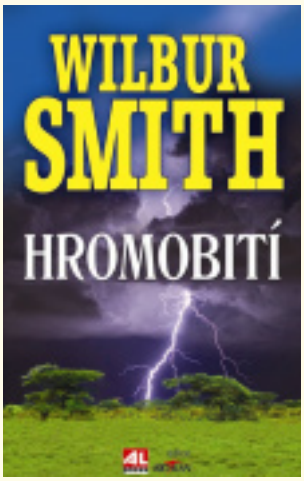

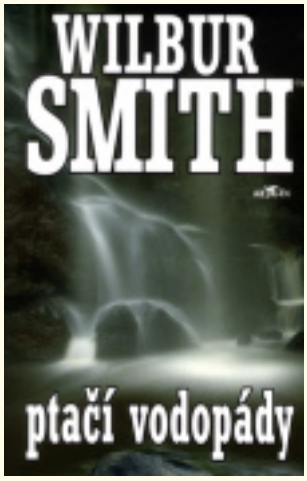

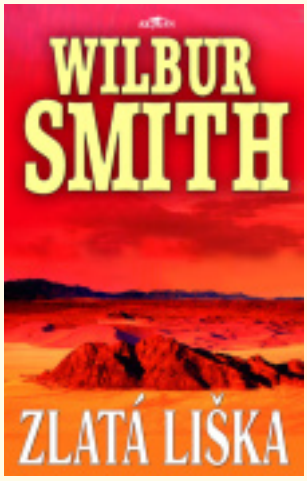

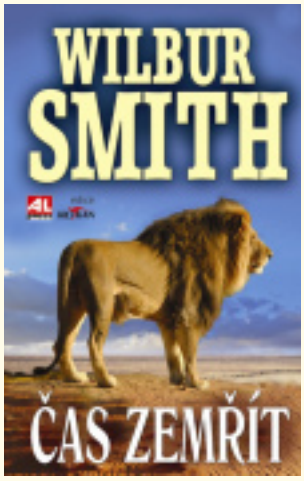

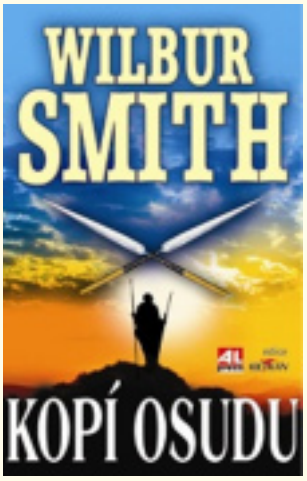

Nakladatelství Alpress spol. s r. o., Na Příkopě 3243, 738 01 Frýdek – Místek, www.alpress.cz

Sága rodu Balantyneů

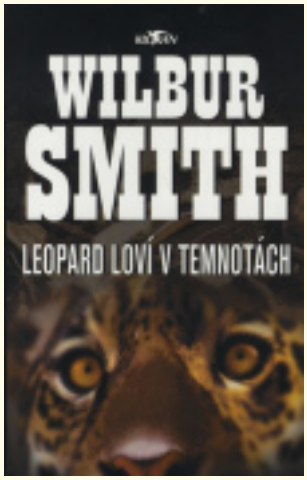

Egyptská sága

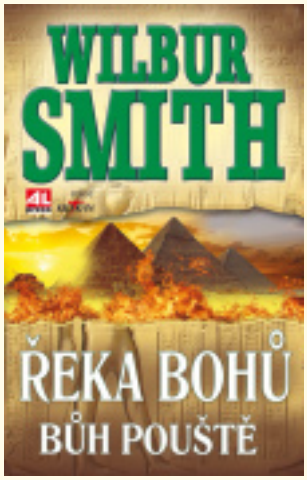

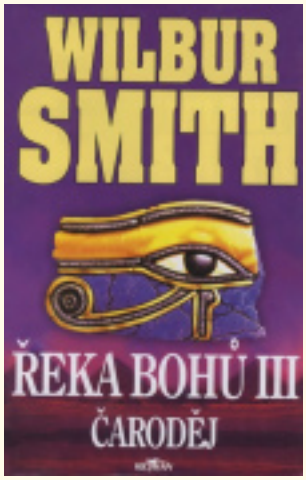

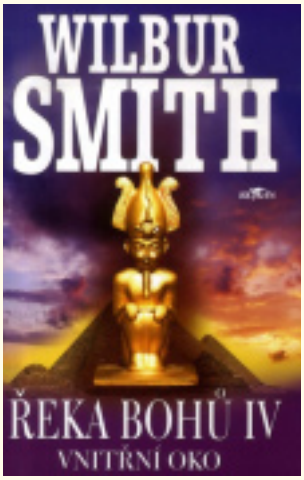

Samostatné romány

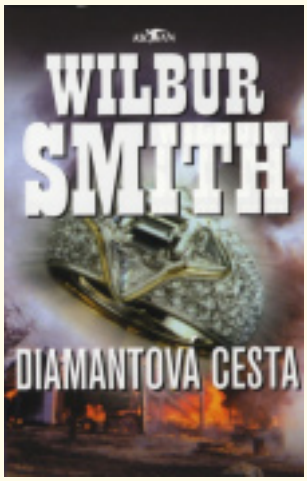

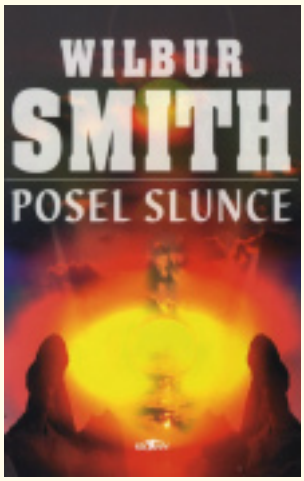

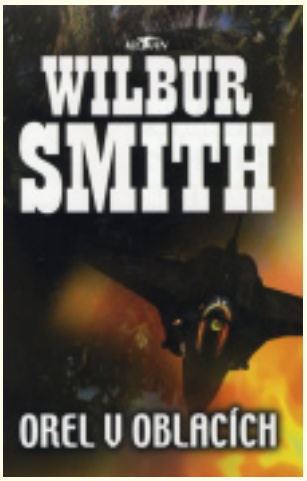

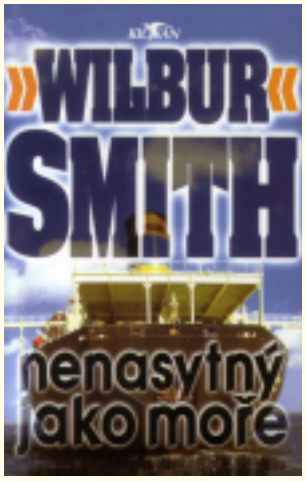

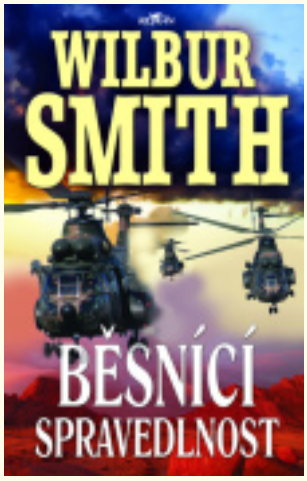

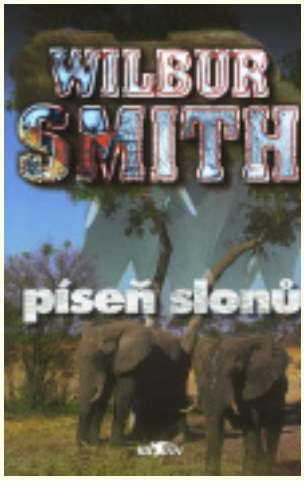

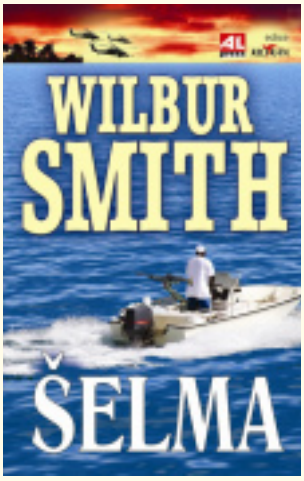

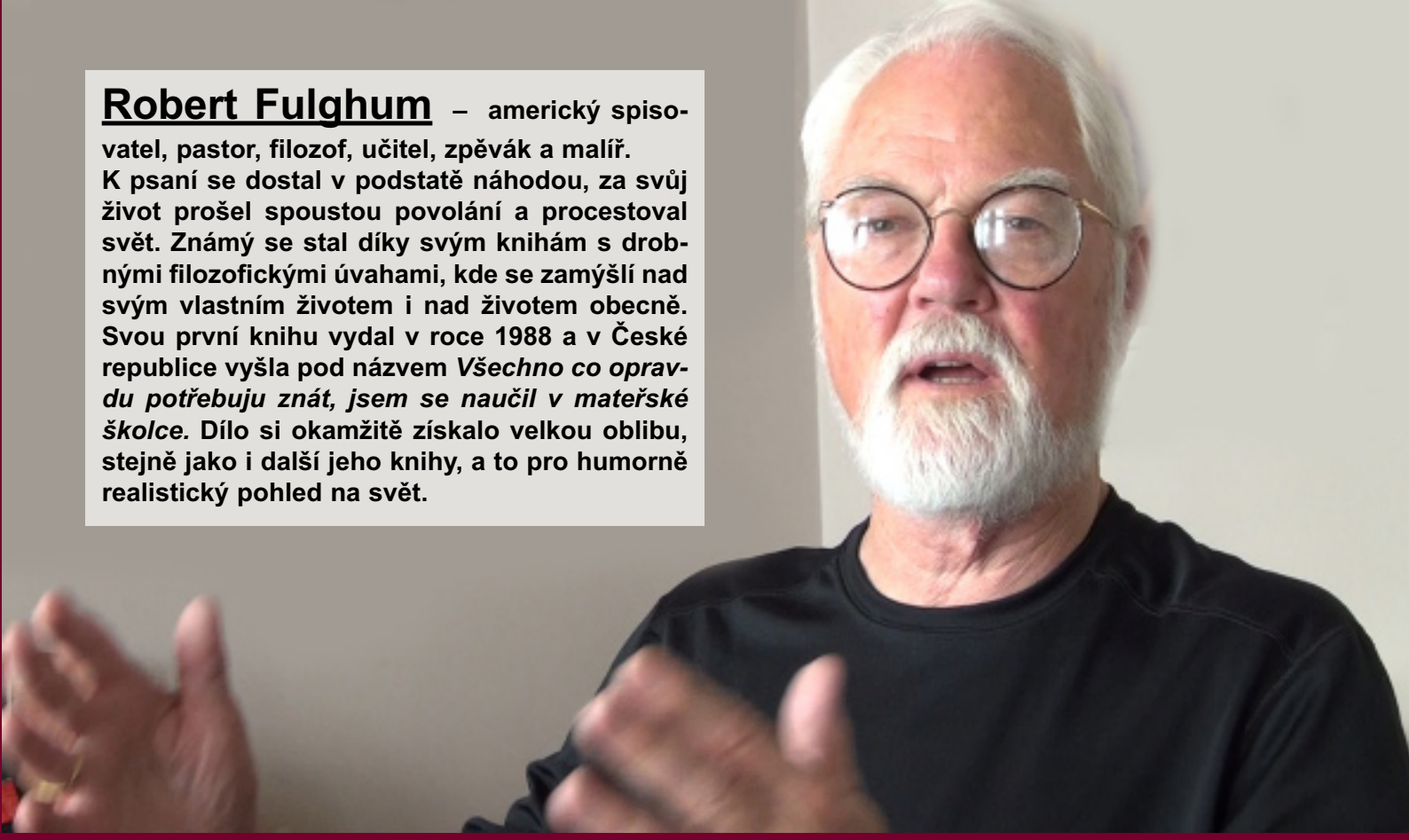

Robert Fulghum – americký spisovatel, pastor, filozof, učitel, zpěvák a malíř.
K psaní se dostal v podstatě náhodou, za svůj život prošel spoustou povolání a procestoval svět. Známý se stal díky svým knihám s drobnými filozofickými úvahami, kde se zamýšlí nad svým vlastním životem i nad životem obecně. Svou první knihu vydal v roce 1988 a v České republice vyšla pod názvem *Všechno co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce.* Dílo si okamžitě získalo velkou oblibu, stejně jako i další jeho knihy, a to pro humorně realistický pohled na svět.

Robert Fulghum
UŽ HOŘELA, KDYŽ JSEM SI DO NÍ LEHAL

Laskavá zamyšlení, drobné příběhy a filozofické postřehy amerického autora. Vyprávění je zcela prodchnuto radostí ze života, průzračným způsobem oslovuje v člověku jeho lepší já a dává smysl i těm nejobyčejnějším věcem na světě.

Přeložili Lenka Fárová a Jiří Hrubý

Vázaná, 168 stran, 248 Kč,
EAN: 9788025727300, ISBN: 978-80-257-2730-0

Zakoupit můžete zde
https://www.kosmas.cz/knihy/254748/uz-horela-kdyz-jsem-si-do-ni-lehal/

https://youtu.be/nljoc95_aUg

VIDEA

https://youtu.be/fBADg_7nOQc

ARGO

Distribuuje: Kosmas, Za Halami 877, 252 62 Horoměřice, tel.: 226 519 383,
e-mail: odbyt@kosmas.cz; internet. knihkupectví: www.kosmas.cz

Douglas Kear Murray (* 16. července 1979 Hammersmith) je britský spisovatel, novinář a politický komentátor. Je autorem knih Neoconservatism: Why We Need It (2005), Bloody Sunday: Truths, Lies and the Saville Inquiry (2011) a Podivná smrt Evropy (2017).
Často vyjadřuje své postoje v britských médiích na témata jako jsou svoboda projevu, imigrace a práva homosexuálů z pohledu neokonzervatismu. Je kritikem islámu a západní imigrační politiky.

Douglas Murray
PODIVNÁ SMRT EVROPY:
Imigrace, identita, Islám

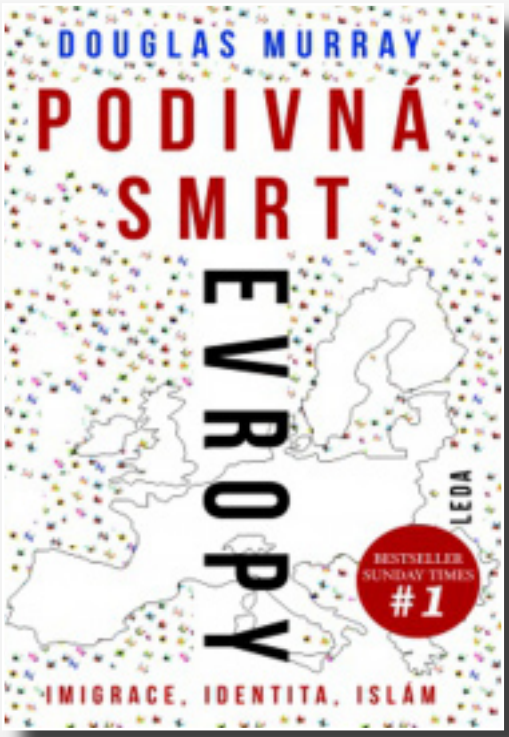

Douglas Murray brilantně líčí příběh masové imigrace do Evropy – její počátky v poválečném nedostatku pracovní síly, její zintenzivnění při slučování rodin a konečně humanitární ospravedlňování otevřených hranic. Od druhé světové války až po současnost vznikají a rostou ohromné nepřizpůsobivé přistěhovalecké kolonie, navzdory tomu by ale „příchod milionů nemusel být hlasem polnice posledního soudu, kdyby Evropa neztratila víru ve svou civilizaci, tradici a legitimní právo na vlastní existenci“. Vyčerpaný a historickou vinou kolonialismu a rasismu posedlý Západ není schopen hájit občanské svobody a práva proti nábožensky sebejisté kultuře islámu, jež nezná odluku církve a státu.
Murray vykresluje dramaticky narůstající spor většinové společnosti s intelektuální elitou, která hodlá evropský lid vyměnit. Důkladně analyzuje její akademické šibolety, vytáčky a lži i její ideál „morálně nadřazeného univerzálního lidství“ bez kulturního rozlišení, utopickou vizi nesoudržné, multietnické společnosti pouhých lidských práv. Jak prorocky napsal G. K. Chesterton, proti ideologii bezbřehého splynutí všech se všemi se jednou instinktivně vzbouří miliony a rozpoutá se střet mezi davem a posedlou internacionální třídou.
Ať už nadcházející konflikt dopadne jakkoli, podle Murrayho to pak nebude Evropa, jakou jsme dosud znali.

Překlad: Alexandr Tomský
Vázaná, 336 stran, 418 Kč, EAN: 9788073355623, ISBN: 978-80-7335-562-3

Zakoupit můžete zde **https://www.leda.cz/Titul-detailni-info.php?i=707**

Rozhovor s autorem následující straně

Britský spisovatel Douglas Murray se obává, že evropská civilizace se kvůli masovému přistěhovalectví blíží spáchání sebevraždy.
Zvláště se to týká západní Evropy poté, co vyzývala migranty k cestě na starý kontinent, aby je využila na práci za nízké mzdy. Napsal o tom knihu *Podivná smrt Evropy.*

Jak jste to myslel, že Evropa umírá, když počet jejích obyvatel rozhodně neklesá.

Pro lepší pochopení používám příklad lodi Theseus. Předpokládejme, že na slavné lodi se účastnil velké bitvy antický hrdina Theseus. A díky své mimořádné minulosti bylo plavidlo zachováno jako muzeální exemplář. V průběhu desetiletí až staletí některá jeho dřevěná části shnila a bylo je třeba je nahradit novými, až na lodi nezůstala žádná část původní. A teď se ptáme: je zrekonstrované plavidlo stále tím původním?
Nebo jiná úvaha. Předpokládejme, že každý z odstraněných kusů byl uložen ve skladu a po staletí se vyvinula technologie, která zastavila jejich hnilobu a bylo možné z nich opět postavit loď. Ale jde ještě o původní plavidlo? Tato teorie uvádí, že dvě lodě, ačkoli identické ve všech směrech, nejsou totožné, pokud vznikaly ve dvou různých časových obdobích.
Podobné je to s migrací, když se dostane na úroveň, jakou zažíváme nyní v Evropě. V roce 2015 díky ní jen v Německu přibylo za jediný rok dvě procenta obyvatelstva. A je také velmi nepravděpodobné, zdá se mi, že lidé, kteří přicházejí s velmi odlišnými postoji, významně nezmění kontinent.

Jste přesvědčen o tom, že muslimské postoje a víra jsou velmi odlišné od těch evropských? A spočívá v tom ten největší problém...

Ano. To je samozřejmé.

Musím se vás zeptat, čím se liší současná averze vůči muslimským přistěhovalcům od evropského antisemitismu z 19. a 20. století?

Rozdíl je pochopitelně patrný. Dá se doložit na faktech. Jen za rok 2015 přišlo na celý evropský kontinent ze subsaharské Afriky, severní Afriky, z Blízkého a Dálného východu, výrazně více migrantů než během židovského stěhování.
A za druhé, ze strany Židů nehrozila bezpečnostní rizika, což se o mnohých z muslimských přistěhovalců nedá říci. I když je třeba rozlišovat mezi skutečnostmi a lžemi.

Dalším zásadním rozdílem, o němž píšete, je to, že po dvou staletích se v Británii a dalších částech Evropy náboženská víra změnila od dogmatické k jakési metaforické.

Ano.

A přicházející lidé jsou vesměs v otázkách víry většinou demagogové...

Ano. To je pravda. A to je pro sblížení těchto odlišných kultur, nebo alespoň o jejich toleranci, velmi obtížná překážka.

Cítíte velký rozdíl mezi lidmi, s nimiž jste vyrůstal, a těmi, co nyní přicházejí?

Dovolte mi posloužit jedním příkladem. V Británii jsme před několika desetiletími poměrně velmi rychle dospěli k toleranci a respektu sexuálních menšin. Když se podíváte nyní na průzkumy veřejného mínění mezi těmi, co sem přišli v nedávné době, zjistíte, že mají velmi odlišné názory. Průzkum mezi muslimy ve Velké Británii před několika lety zjistil, že homosexualita je pro ně něco zvrhlého a 52 procent žádalo, aby byla ve Spojeném království postavena mimo zákon. Takže se obávám, že u nás stoupl počet neliberálních postojů, a to je velký problém.

Ano a vy reprezentujete druhou stranu mince. Vaši kritici by řekli, že jste velmi intolerantní k přistěhovalcům. Je to proto, že jste gay?

Netoleruji lidi, kteří by mě chtěli zavřít do vězení, jen proto, že se otevřeně hlásím k homosexuálům.

Respekt k homosexuáům je jedna z tradičních hodnot, o níž říkáte, že se na ni útočí...

Samozřejmě. Nemůžeme přijmout nesnášenlivost, ať je jakéhokoli druhu.

Máte nějaké řešení pro záchranu Evropy před její podivnou smrtí?

První řešení je velmi jednoduché. Spočívá v tom, že zpomalíte příliv migrantů do Evropy. Ale nemyslím tím, že bychom se jim bránili důsledně. To vůbec ne. Jde o to najít takovou hranici, aby společnost zůstala soudržná. Druhá věc spočívá v tom, že se budeme efektivněji věnovat těm, kteří už tady jsou. Třetí věc vychází z toho, že nebudeme tolerovat praktiky, které jsou naší kultuře cizí. Je tu ale mnoho dalších problémů. Třeba nepředpokládám, že se staneme nějakými vlasteneckými nacionalisty. Ale uchováme si smysl pro rovnováhu. A ta musí být dosažena uznáním velmi jednoduchého faktu, že Evropa nemůže být domovem pro všechny, kteří ať už z jakýchkoli důvodů opouštějí vlast.

Existuje spousta knih o tzv. Islamizaci, migraci, radikálním islámu. Čím se vaše kniha od nich liší?

Myslím, že je to aktuální a nejkomplexnější práce o těchto a souvisejících tématech. Mým cílem nebylo jen vysvětlit, co se stalo od druhé světové války, ale i proč se to děje. Myslím, že je to potřeba, aby lidé pochopili důvody těchto masivních změn na našem kontinentu, a nebyli jimi zmateni.

Podle mého názoru nejde o hrozbu, ale o slabost, neschopnost Evropy reagovat, bránit se.

Přesně tak. Jde o dvoudílný příběh. První část je něco, co se nám děje. Druhá je: proč a čím bylo umožněno, aby se nám to stalo? A o tom druhém důvodu se diskutuje mnohem méně. Od té doby, co se moje kniha stala veřejnou, ti, kteří ji chtěli kritizovat, komentovali pouze první, když říkali, že bychom neměli mluvit o věcech, které se dějí s námi. Ale téměř nikdo neodmítl moje vysvětlení, proč k tomu došlo.

Podle středověkého muslimského filozofa Ibn Khalduna se civilizace rozpadají, když ztratí hrdost na své kultury? Možná i to je důvod?

Ano, částečně jistě. Ale řekl bych, že je to složitější. Jsme pyšní, a postrádáme hrdost na naší minulost a mnoho věcí, které bychom si přáli udržet. Současně máme nedostatek hrdosti na to, co máme v současné době. Nmůžeme si myslet, že sociální podmínky v Evropě 21. století jsou přirozený a nekonečný stav. Je to z historického hlediska velmi neobvyklé. Rovněž tolerance a svoboda, které v současné době využíváme, jsou mimořádné.

Navštívil jste uprchlické tábory v Řecku, máte pro ně hodně sympatií, ale přesto jste pro omezení migrace. Proč?

Je velmi důležité, aby spisovatel, novinář, reportér vždy co nejvíce poznal problémy tam, kde vznikly. Nejen z hlediska abstraktních myšlenek, filozofie nebo analýzy – to všechno také dělám – ale abych byl schopen vidět lidskou tvář skutečnosti. Zavítal jsem do mnoha zemí, z nichž lidé v posledních letech uprchlí a navštívil jsem také místa v Evropě, kde hledali útočiště. Myslím, že jen tak se dá pochopit hloubka problému a najít odpověď na otázku: „Může Evropa být domovem pro každého, kdo se tu chce usadit?" A moje odpověď je „zjevně ne".

Žijeme v těch nejlepších časech. Není tedy vaše kniha trochu depresivní?

Ano, je to depresivní příběh.

Když se pokusíte vyřešit problém, tvrdíte, že politici nejsou ochotni jej implementovat. Tak proč píšete tento příběh? Jste pouhým pozorovatelem dramatického konce Evropy, nebo spíše zainteresovaným občanem a aktivistou?

Hlavním cílem knihy je jasně a komplexně analyzovat situaci, v níž se nyní nacházíme. Dominuje jedna otázku: „Jste spokojeni?" Průzkumy veřejného mínění naznačují, že většina lidí spokojena není. Ale nevědí, proč. Chybí jim komplexní a podrobné vysvětlení. Na konci knihy popisuji dva scénáře, kudy bychom se mohli dále vydat. Jeden je mírně optimistický a jeden velmi pesimistický. Má skepse vychází z poznání, že v západní Evropě nevidím žádnou politickou vůli k tomu, aby nynější vývoj zvrátila. Jakoby Evropu její lídři navigovali směrem do zdi. Takže doufám, že i má kniha bude jakýmsi alarmem, jednou z posledních příležitostí ke změně směru.

(Ze zahraničních pramenů)

Muriel Sparková
NEJLEPŠÍ LÉTA SLEČNY JEAN BRODIEOVÉ

Dějovou linku novely Nejlepší léta slečny Jean Brodieové, považované za autorčino nejlepší dílo, tvoří příběh skupiny studentek dívčí školy, které si jejich osobitá učitelka slečna Brodieová „vyvolí“ za své stoupenkyně. Během období, které považuje za přelomové jak pro ně, tak i pro sebe, se jim snaží vtisknout postoje, jež jsou podle ní pro důstojný život nezbytné. Kniha zachycuje především zvláštní ambivalenci vztahu mezi dívkami na prahu dospělosti a jejich sebevědomou „vůdkyní“, jejíž protikladná a rozporuplná povaha se formuje vlivem nejrůznějších aspektů, očekávání a vzpomínek. Muriel Sparková dokázala vykreslit své postavy v jejich přirozenosti a lidské nedokonalosti, střídmým, přesto však propracovaným a inteligentním stylem bez patosu. Časopis Time zařadil Nejlepší léta slečny Jean Brodieové mezi sto nejlepších anglicky psaných románů od roku 1923. V roce 1969 byl podle knihy natočen stejnojmenný film v hlavní roli s Maggie Smithovou, která za svou roli získala Oscara.

Ukázka a rozhovor s autorkou na dalších stranách

Překlad: Martin Pokorný

Brožovaná, 192 stran, 247, EAN: 9788072604029, ISBN: 978-80-7260-402-9

Zakoupit můžete zde **https://www.kosmas.cz/knihy/248412/nejlepsi-leta-slecny-jean-brodieove/**

PROSTOR

KVALITNÍ KNIHY SE OBEJDOU I BEZ ČTENÁŘŮ. KVALITNÍ ČTENÁŘI SE NEOBEJDOU BEZ KNIH

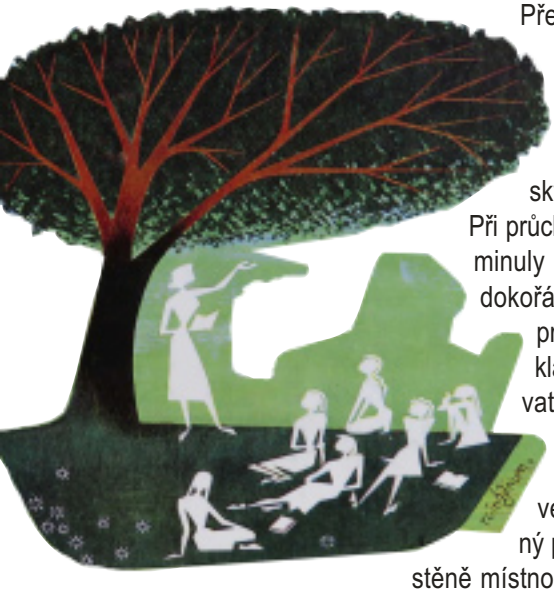

Před šesti lety zavedla slečna Brodieová nově svěřenou třídu na zahradu, aby jí pod velkým jilmem poskytla dějepisný výklad. Při průchodu chodbami školy minuly ředitelnu. Dveře zely dokořán, místnost byla prázdná. „Holčičky," řekla jim, „pojďte se podívat." Když se shlukly u otevřených dveří, ukázala prstem na velký plakát, přichycený připínáčky na protější stěně místnosti. Zobrazoval velký mužský obličej. Pod ním stála slova: „Bezpečí především." „Tohle je Stanley Baldwin, kterému se podařilo být jmenován premiérem a po pár týdnech už jím zas nebyl," poučila je. „Slečna Mackayová si ho tu nechává na stěně, protože věří v heslo ‚Bezpečí především'. Ale bezpečí nestojí na prvním místě. Na prvním místě stojí dobro, pravda a krása. Následujte mě." Z tohoto náznaku se dívky poprvé dozvěděly, že mezi slečnou Brodieovou a ostatními pedagogy existují spory. Některé tehdy vůbec poprvé v životě pochopily, že spolu dospělí lidé, svázaní oficiální mocí, můžou v něčem nesouhlasit. Vnitřně to zaevidovaly, načež s povznášejícím pocitem, že se z důvěrného zdroje dozvěděly o záchvěvu hádky, a přitom je to nijak neohrožuje, následovaly nebezpečnou slečnu Brodieovou do bezpečného chládku pod jilmem.

Ten podzim byl slunný, a kdykoli to počasí dovolovalo, poslouchaly dívenky výklad usazené na trojici lavic pod jilmem. „Mějte učebnice v rukou," říkala jim toho podzimu celkem často slečna Brodieová, „a kdyby sem někdo lezl, zdvihněte je před sebe. Kdyby sem někdo lezl, tak máme hodinu dějepisu… literatury… mluvnice." Holčičky zvedly učebnice, ovšem oči neupíraly do nich, ale na slečnu Brodieovou. „Já vám zatím povím, jak jsem byla loni v létě v Egyptě… povím vám, jak se pečuje o pokožku a o ruce… povím vám o tom Francouzovi, se kterým jsem se seznámila ve vlaku do Biarritzu… a rozhodně vám musím povědět, jaké jsem viděla italské obrazy. Kdo je největší italský malíř?" „Leonardo da Vinci, slečno Brodieová." „Chyba, správná odpověď zní Giotto. Toho mám nejraději." Bývaly dny, kdy Sandy připadalo, že má slečna Brodieová plochou, naprosto nezvlněnou hruď, rovnou jako záda. V jiné dny měla její hruď tvar ňader, velkých a velmi zřetelných, na která mohla sedící Sandy úzkýma očkama koukat, zatímco slečna Brodieová v den, kdy učila uvnitř budovy, stála vzpřímeně, hlavu s hnědými vlasy vztyčenou, a při řeči upřeně hleděla oknem ven jak Johanka z Arku.

„Už mnohokrát jsem vám řekla a minulé prázdniny mi to potvrdily, že jsem dosáhla skutečného životního rozkvětu. Doba, kdy jste v rozkvětu, pomíjí. Jste malé, ale až vyrostete, musíte bděle číhat, abyste poznaly, že jste v rozkvětu, ať už to nadejde v kterémkoli životním období. A pak tu dobu musíte prožít naplno. Mary, co to máš pod lavicí? Na co se koukáš?" Mary seděla jak pecka a ve své otupělosti si nebyla s to nic vymyslet. Byla tak hloupá, že ani neuměla lhát a nevěděla, jak zamést stopy. „Komiks, slečno Brodieová," řekla. „Myslíš komika? Šaška?" Celá třída se zahihňala. „Obrázkový příběh," řekla Mary. „Obrázkový příběh, jářku. Kolik je ti let?" „Deset, slečno." „V deseti letech už jsi na obrázkové příběhy velká. Přines to sem." Slečna Brodieová přelétla očima listy s barevnými obrázky. „Tygřík Tom, no to tedy," odtušila a hodila sešit do koše. Pak si všimla, jak se k němu upírají oči celé třídy, vytáhla ho z odpadků, roztrhala na malé kousky a vyhodila podruhé. „Děvčata, dobře mě poslouchejte. Životní rozkvět je ta doba, kvůli které jste se narodily. Teď, když jsem dosáhla květu sil – Sandy, ty máš hlavu v povětří. O čem jsem právě mluvila?" „O květu svých sil, slečno." „Kdyby během následující hodiny někdo přišel," poučila je slečna Brodieová, „nezapomeňte: máme hodinu mluvnice. Já vám zatím povím, co se v mém životě odehrálo, když jsem byla mladší, než jsem dnes, nicméně o šest let starší, než byl on." Opřela se o jilm. Byl to jeden z posledních podzimních dnů a listí v poryvech opadávalo. Padalo na holčičky, které byly vděčné, že jim dovoluje poposedávat a bez obav z pokárání si smetat listy z vlasů a z klína. „Období mlh a kypré plodnosti. Když vypukla válka, byla jsem zasnoubená s jedním mladým mužem, ale padl ve Flandrech," vyprávěla slečna Brodieová. „Chystáš se máchat prádlo, Sandy?" „Ne, slečno Brodieová." „Máš totiž vyhrnuté rukávy. S děvčaty, která si vyhrnují rukávy u blůzy, nehodlám nic mít, ať je sebevíc hezky. Okamžitě si je shrň, jsme civilizované bytosti. Můj snoubenec padl týden před vyhlášením příměří. Padl, jako na podzim padá list, a přitom mu bylo pouhých dvaadvacet let. Ve třídě se pak podíváme na mapu Flander a na to místo, kde pohřbili mého milého, když jste ještě ani nebyly na světě. Hugh byl chudý. Pocházel ze vsi v hrabství Ayrshire, ale byl pilný a chytrý a měl vzdělání. Když mě žádal o ruku, řekl: ‚Budeme muset pít vodu a kráčet zvolna.' Po venkovsku tak vyjádřil, že povedeme poklidný život. Budeme pít vodu a kráčet zvolna. Co ta věta znamená, Rose?" „Že povedete poklidný život, slečno Brodieová," odpověděla Rose Stanleyová, jež si šest let nato vydobyla slávu sexem. Příběh padlého snoubence slečny Brodieové postoupil značně daleko, když dívky zjistily, že se k nim přes trávník ubírá ředitelka, slečna Mackayová. Ze Sandiných prasečích očiček už začínaly kanout slzy a její pláč se přenesl na kamarádku Jenny, jež se měla následně proslavit krásou; Jenny zaštkala a v punčochách nahmátla kapesník. „Hugh padl týden před uzavřením míru," vyprávěla slečna Brodieová. „Následně se konaly volby a lidé volali: ‚Kaiser ať visí!' Hugh byl v hájku květ a v hrob je uložen." Rose Stanleyová se nahlas rozplakala. Sandy stočila zavlhlé oči ke slečně Mackayové, ubírající se přes trávník s hlavou a rameny vytrčenými kupředu. „Přišla jsem se na vás podívat a musím zas hned jít," oznámila. „Pročpak brečíte, holčičky?" „Dojal je příběh, který jsem jim vyprávěla. Máme hodinu dějepisu," odpověděla slečna Brodieová a jen tak mezi řečí zachytila do dlaně padající list.

„V deseti letech se rozbrečet kvůli nějaké historii!" prohlásila slečna Mackayová před dívkami, které se nejednotně zvedaly z lavic, stále ještě ohromené válečníkem Hughem. „Přišla jsem se na vás akorát podívat a hned zas musím jít. Nu, dívky, začal nový školní rok. Doufám, že jste si prázdniny náramně užily, a těším se, až mi ve slohových pracích parádně vylíčíte, jak jste je strávily. – V deseti letech byste neměly brečet kvůli dějepisu. No tohleto tedy!" „Dobře jste si počínaly," pochválila slečna Brodieová třídu po odchodu slečny Mackayové, „když jste otázku nechaly bez odpovědi. Když je člověk v obtížích, vždycky je nejlepší neříct ani slovo, černé ani bílé. Mluviti stříbro, mlčeti zlato...

PROSTOR
KVALITNÍ KNIHY SE OBEJDOU I BEZ ČTENÁŘŮ. KVALITNÍ ČTENÁŘI SE NEOBEJDOU BEZ KNIH

Existuje nějaká otázka, kterou byste si přála v rozhovoru dostat?

Ne.

Cítila jste někdy, že některá otázka byla během rozhovoru tak podnětná, že vás inspirovala k napsání nové prózy?

Ano, ale nepamatuji si nic konkrétního.

Kdybyste si mohla vybrat k rozhovoru osobnost, ať už živou, mrtvou, božskou, nbo mýtickou, kterou byste si vybrala a kde by se měl uskutečnit?

Spisovatelku Charlotte Brontëovou a pozvala bych ji do Bruselu.

Proč jsou vaše odpovědi tak krátké?

Vždycky píšu stručně a stejně tak i mluvím.

Jak a kde pracujete?

Mám ložnici s krásným výhledem na toskánské kopce a pole. Ale většinou píšu v malé místnosti. Do pracovny bych musela po schodech a nohy mi už moc neslouží…

Jak moc revidujete svůj text?

Velmi málo. Knihu si nejprve pořádně promyslím a pak teprve začnu psát. Pokud něco upravuji, tak to jsou většinou čárky.

Která kniha byla pro vás nejtěžší?

Autobiografie. Protože jsem se musela přísně držet faktů.

A nejjednodušší?

Nejlepší léta slečny Jean Brodieové

Muriel Sparková (1918–2006), skotská spisovatelka, básnířka a esejistka, vystudovala dívčí školu Jamese Gillespieho, která jí byla inspirací při psaní novely Nejlepší léta slečny Jean Brodieové, a absolvovala roční kurz obchodní korespondence. Před sňatkem učila krátce angličtinu a pracovala jako sekretářka. Psát začala po druhé světové válce, v roce 1947 se na rok stala šéfredaktorkou časopisu Poetry Review. V roce 1954 konvertovala ke katolické víře, což sama považovala za stěžejní posun ve své spisovatelské kariéře. Žila v Londýně, v New Yorku a v Římě, kde v roce 1968 potkala sochařku Penelope Jardineovou, s níž se na začátku sedmdesátých let usadila v Toskánsku, kde také zemřela. První román, The Comforters, publikovala v roce 1957, česky vyšla Balada z předměstí (1960, česky 1970), detektivka Večírek (1990, česky 1997), povídka Černá madona (česky 2001) a detektivní román Záhadný případ lorda Lucana (2000, česky 2003).

Muriel Sparková byla deníkem Times zařazena na osmou příčku mezi padesát nejlepších poválečných britských spisovatelů.

Proč?

Psala jsem o věcech, které se nejvíce blížily mým zkušenostem.

Jak moc vám záleží na pravdivosti vašich příběhů?

Úplně nejvíc i když netvrdím, že moje romány jsou pravdivé, obsahují hodně fikce. Ale to se nevylučuje. Píšu, co si myslím, a i fikce je pravdivá.

Kdy jste se rozhodla, že se stanete spisovatelkou?

Věděla jsem to od dětství. Ráda jsem četla a brzy jsem se pokoušela také nějakou knihu napsat. Rodiče mi umožnili číst všechno, co se mi dostalo do rukou. Měla měla jsem i legitimaci do veřejné knihovny Morningside, což byla největší pobočková knihovna v Edinburghu. Trávila jsem tu spoustu času a půjčovala jsem si knížky i na matku a otce a staršího bratra Philipa. Knihovna byla necelý kilometr od našeho bytu a já tu našla druhý domov a bránu do nespočetných jiných světů, skutečných i smyšlených.

Které knihy jste měla nejraději?

Četla jsem neúprosně a bez rozdílu, od The Pilgrim's Progress až po svázané svazky viktoriánských dámských časopisů, které matka, nešťastná romantická duše, získala z druhé ruky. Milovala jsem dobrodružné příběhy Roberta Louise Stevensona. Někdy, když jsem četla obzvláště působivou knihu, dovyprávěla jsem si příběh v mé představivosti.
Psala jsem také poezii. Zřejmě i proto jsem byla v James Gillespie, škole pro dívky, přezdívaná jako „básník a snílek“. Pro mě to byla lichotka, protože kvůli obdivu k Johnovi Masefieldu mě lákalo vydat se v jeho stopách. Ale nechtěla jsem zůstat jen u poezie. Svou první prózu jsem poslala do soutěže v Observeru. Byl to velmi zvláštní příběh, ale vyhrál cenu. Psala jsem tam o andělovi, který se objevil na řece Zambesi.

Máte nějakou radu svým mladým kolegům?

Buďte vždy zadobře s nakladateli. Jednejte s nimi s úsměvem, ale řekněte jim přímo, co chcete. A stejně s agenty. Otevřeně jim sdělte svůj požadavek. A pak ho můžete třeba zdvojnásobit. Sama jsem zjistila, že to funguje.
(Ze zahraničních pramenů, podstatná část je převzata z rozhovoru pro web Penguin ze září 2000).

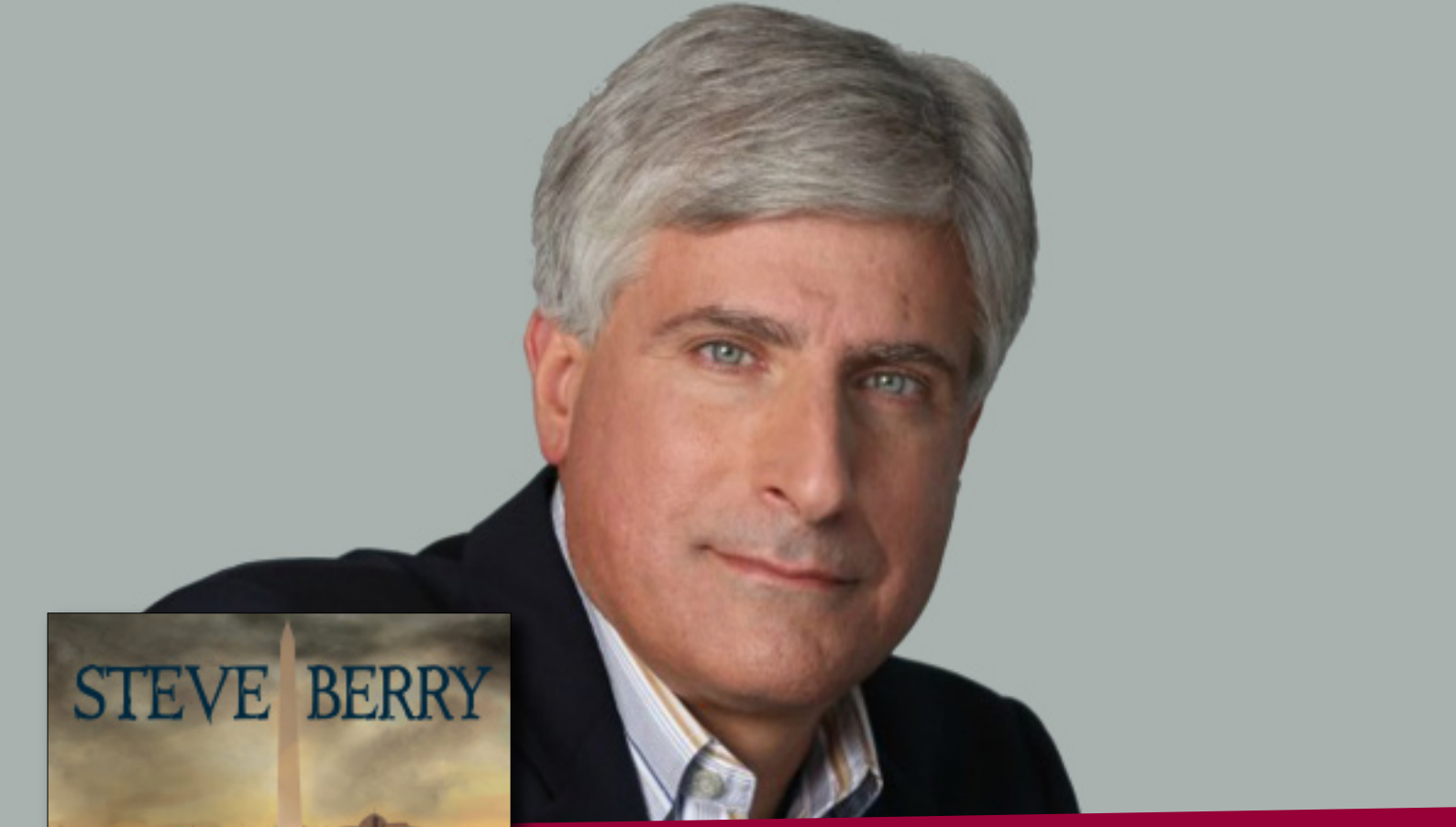

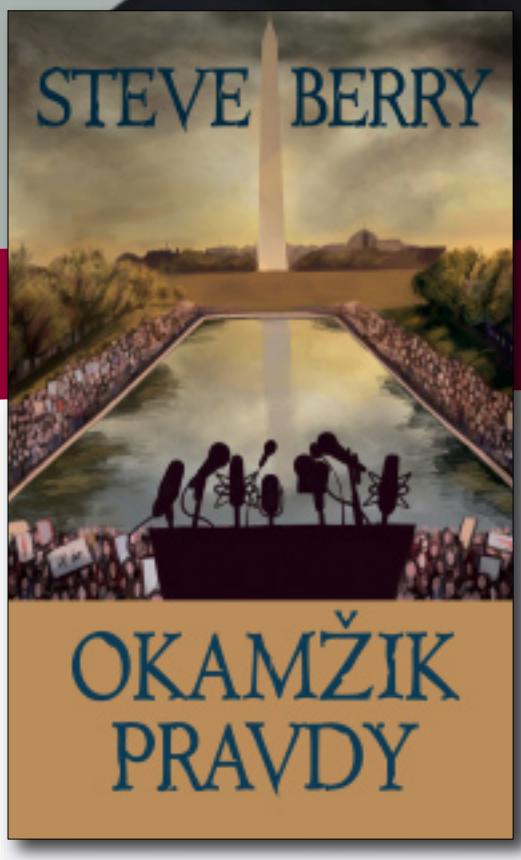

Atentát na Martina Luthera Kinga je jednou z těch velkých nezodpovězených záhad.

Steve Berry
OKAMŽIK PRAVDY

Když v dubnu roku 1968 třeskl výstřel a Martin Luther King zůstal ležet v tratolišti krve, Amerika se otřásla v základech. Ovšem teprve nyní, o půlstoletí později, začínají vycházet najevo okolnosti, které tuto zlomovou událost staví do zcela jiného světla, než jak ji popisuje historie.

Cotton Malone váhá, zda světu odkrýt celou pravdu. Není to snadné rozhodování. Ve svých úvahách se musí vrátit na samotný začátek vlastní kariéry, kdy velmi rád přijal nabídku jakési Stephanie Nelleové z ministerstva spravedlnosti. Dostal tenkrát za úkol vyzvednout ze dna Karibiku kufřík s mincí nedozírné hodnoty. Z potápěčské mise se však vyklubalo netušené drama – v kufříku se totiž skrývalo ještě něco dalšího, o co projevovalo nebývalý zájem nejen ministerstvo spravedlnosti, ale také FBI.

Informace, jichž se tehdy dobral, mu vyrazily dech. Malone upřímně litoval, že raději nezůstaly pohřbeny na mořském dně. Mlčel o nich celé roky, ale nedávno se k němu dávné události znovu vrátily. A tak teď stojí před nejobtížnějším rozhodnutím svého života – má nastolit okamžik pravdy a odhalit padesát let staré tajemství, které může zásadně přepsat historii?

Překlad: Hana Pernicová

Vázaná, 392 stran, 359 Kč, ISBN: 978-80-7498-304-7

Zakoupit můžete zde **https://www.dominoknihy.cz/napeti/okamzik-pravdy**

Ukázka z knihy a rozhovor s autorem na dalších stranách

Nakladatelství DOMINO

www.dominoknihy.cz

STEVE BERRY

OKAMŽIK PRAVDY

SOUČASNOST

Připadá mi jako velká ironie, že to všechno začalo vraždou a teď to zřejmě jinou vraždou skončí. Povolali mě na proslulou adresu Auburn Avenue 501 v Atlantě v Georgii. Je to jednopatrový dům ve stylu královny Anny, má verandu s vyřezávanými sloupky a kruhovým oknem a sedlovou střechu. Leží ve čtvrti Sweet Auburn, která je dnes slavná. Kdysi bývala domovem tvrdě pracující střední třídy, měšťanských rodin. Před šedesáti lety se stala epicentrem hnutí, které jednou provždy změnilo celou zemi. Afroamerický pár, který v tomto domě žil, si nepřál, aby se jejich děti narodily v segregované nemocnici, a tak všechny tři přišly na svět právě tady. První z nich, holčička jménem Christine, se narodila předčasně, ještě pro ni neměli ani kolébku, a tak strávila několik prvních nocí svého života v zásuvce šatní skříně. Ten nejmladší, Alfred Daniel, otevřel poprvé oči jednoho parného červencového dne. Prostřední dítě, chlapec, který se žertem osudu narodil v prostřední z horních místností, uzřel světlo světa 15. ledna 1929. Pojmenovali ho po otci Michael. Otec ale o pět let později, po návštěvě Berlína, sobě i synovi jméno změnil. To nové znělo Martin Luther King – ten první senior, druhý junior.

Stojím v tiché hale v přízemí. Pozvání mi do mého kodaňského knihkupectví dorazilo před týdnem obyčejnou poštou, v obálce ručně adresované přímo mně, Cottonu Maloneovi. Obsahovalo prostý vzkaz: Padesát let uběhlo. Přivezte je.

A pod tím: 3. dubna. Kingův dům v Centru MLK. 23;00.

Nepodepsaný. Já ale věděl, kdo mi ho posílá. V hale a potemnělých přízemních místnostech svítí několik nočních lampiček. Když jsem před lety pracoval v Magellan Billetu a žil tady v Atlantě, zašli jsme se sem podívat s Pam a Garym – matka, otec a syn při jedné ze zřídkavých rodinných vycházek. Zúčastnili jsme se prohlídky domu a pak jsme si prošli celé Kingovo centrum a snažili se vštípit Garymu význam rasové rovnoprávnosti. Pam i já jsme se pyšnili tím, že v sobě nemáme rasových předsudků, ani co by se za nehet vešlo, a chtěli jsme tak vychovat i našeho syna. Nakouknu do předního salonu se slavným klavírem a gramofonem. Tehdy nám tu průvodkyně vykládala, že u toho klavíru bral lekce hudby sám King. Jestli mě paměť neklame, nepatřilo to mezi jeho nejmilejší vzpomínky na dětství. O Martinu Lutheru Kingovi juniorovi jsme se dozvěděli ještě pár dalších věcí. Navštěvoval nedalekou základní a střední školu a potom Morehouse College na druhé straně Atlanty. Roku 1954 se stal pastorem v baptistickém kostele na Dexter Avenue v Montgomery v Alabamě. Když roku 1955 černé ženě Rose Parksové upřeli sedadlo v přední části autobusu, vedl 381 dnů bojkot místní veřejné dopravy. Roku 1957 se stal prezidentem Společenství křesťanských vůdců amerického Jihu, organizace známé pod zkratkou SCLC. Tři roky poté se přestěhoval zpátky do Atlanty a dělil se s otcem o kazatelnu v Ebenezerském baptistickém kostele, který stojí hned naproti přes ulici proti jeho rodnému domu. A postupně se stal srdcem a duší velkého hnutí. Tolik pamětihodných projevů. Dva obrovské legislativní úspěchy, Zákon o občanských právech a Zákon o volebních právech. Nobelova cena míru. Třicetkrát byl kvůli svým aktivitám vězněn. A to vše vedlo k 4. dubnu 1968, kdy v Memphisu ukončila jeho život atentátníkova kulka. Bylo mu tehdy pouhopouhých třicet devět let. Hledím na muže stojícího v šeru na konci haly. Viditelně zestárl, ale rysy v obličeji má s přibývajícími roky čím dál výraznější. Zešedivěl, pohubl, ale stále z něj vyzařuje tatáž intelektuálská kultivovanost a pořád se při chůzi trochu šourá a hrbí. „Zítra nás čeká velký den," pronese tichým hlasem, který si pamatuji. „Padesát let od Kingovy smrti." Odmlčí se. „Skoro dvacet od našeho posledního rozhovoru. Dodnes tu bolest cítím." Neurčitá poznámka, ale nic jiného od něj ani nečekám. „čistě ze zvědavosti – jak jsme se teď večer dostali sem dovnitř? Tenhle dům je národní památka." „Mám dobré konexe." Bezesporu...

Za pasem má zastrčenou pistoli. ukážu na ni. „Je to nutné?" „Oba jsme věděli, že na to časem dojde." Nejspíš ano. „Povedlo se vám popojít v životě dál," říká. „To, co se stalo, vás popostrčilo k větším věcem. u mě to prostě nešlo. Divím se, že jsem tak dlouho vydržel." To je fakt. Můj život se změnil způsobem, jaký jsem si tenkrát neuměl představit. Ale to, co se odehrálo, mi uštědřilo cennou lekci. „Dnes večer jsem přišel kvůli vám," zdůrazním. „Položte to všechno tamhle na stolek, prosím." Dohadovat se nemá cenu, a tak poslechnu. „Kingova rodina v tomhle domě žila dlouho," poznamená. „Vychovali pod touhle střechou tři děti. Jedno z nich v dospělosti změnilo svět." „Vzpomínáte někdy na ty dny?" táže se. Během působení v Magellan Billetu jsem se setkal s pozoruhodnými věcmi. Templářští rytíři, krutá středoasijská diktátorka, tajemství Karla Velikého, ztracená Alexandrijská knihovna, novodobí piráti... Ale nic z toho nesnese srovnání s tím, do čeho jsem se zapletl při své první misi. Ještě předtím, než Magellan Billet vůbec vznikl. „Pořád," odvětím.

„Má pravda vyjít najevo?" Dobrá otázka. uběhlo padesát let a svět se změnil. Ale znova ukážu k jeho pasu a zeptám se: „Ta pistole je pro mě, nebo pro vás?" Neodpoví hned. už dávno jsem se poučil, že lidské počínání je skoro vždycky chaotičtější než myšlenky. A tak se mám radši na pozoru. „Chci si o tom promluvit," zamumlá konečně. „A máte omezený okruh možných posluchačů?" Přikývne. „užírám se tím. Ale potřebuji, abyste mi napřed vylíčil všechno, co se dělo. Tenkrát jsme se o tom nebavili." Slyším i to, co neřekl. „Napřed? Před čím?" ...

Nakladatelství DOMINO
www.dominoknihy.cz

Jak vás napadlo podívat se na příběh Martina Luthera Kinga?

Námět jsem nosil v hlavě asi deset let. Ale začal jsem se jím vážně zabývat, až když jsem si uvědomil, že v roce 2018 uplyne padesát let od Kingovy smrti. Navíc to byla možnost vrátit čtenářům postavu Cottona Maloneho.

Proč jste se po tolika letech psaní série rozhodl právě teď ukázat i počátky Maloneho působení při odhalování zločinů?

V dřívějších románech jsem se zabýval mnoha aspekty života společnosti Cotton.Teď jsem cítil, že nastal čas, abych čtenáři řekl, kde a jak věci začaly.

Atentátu na Kinga jste se dotkl z alternativního pohledu, mimo jiné jste zkoumal jeho vztah s FBI…

Atentát na Martina Luthera Kinga je jednou z těch velkých nezodpovězených záhad. Chtěl jsem prozkoumat důvody atentátu jiným způsobem a posloužil mi k tomu román.
V prvé řadě jsem potřeboval získat maximum informací, jakým způsobem zahrnula FBI Kinga do svého programu COINTELPRO COINTELPRO – akronym z Counter Intelligence Program – byl program FBI v letech 1956–1971, zaměřený proti skupinám různého politického zaměření, jež vláda v té době považovala za radikální a nebezpečné. Tato činnost byla ilegální. Metody sahaly od infiltrace, vytváření frakcí, psychologické války, obtěžování pomocí justičního systému až po mimoprávní násilí. Do programu byly zapojeny mimo FBI menší měrou i další zpravodajské služby. Na pomlouvačných kampaních se dobrovolně a významným způsobem podílela i řada významných novinářů. Mezi nejznámější oběti tohoto programu patří Martin Luther King Jr. nebo Albert Einstein, viz Wikipedia. Šlo pravděpodobně o nejhorší program vytvořený americkou vládou. Porušoval snad každý zákon, každý ústavní princip. J. Edgar Hoover, nejdéle sloužící ředitel FBI, který v úřadu skončil v roce v roce 1972, kdy zemřel, Kinga až chorobně nenáviděl a dělal všechno pro to, aby ho zničil. Podařilo se to 4. dubna 1968, kdy Kinga zavraždil James Earl Ray. Já zapojil bývalého agenta ministerstva spravedlnosti, Cottona Maloneho, aby odhalil, co se skutečně stalo v osudném dni v Memphisu.

Není to příliš odvážné v románu říkat, že Kinga pronásleduje federální vláda a že tato skutečnost přispěla k jeho smrti?

V románu tyto věci spojuji, ale mohu k tomu využívat i nutnou dávku fikce. Tak se mohu zabývat Kingovou strategií v jeho boji za práva černochů. Mohu tedy domýšlet, jak využíval vrozenou nenávist, předsudky a zaujatost jiných osob ve svůj prospěch.

Jste zkušený advokát a jako spisovatel jste si vybudoval kariéru na žánru „historického thrilleru“. Souvisí to nějak s vaší původní profesí?

Ano i ne. Rád čtu napínavé romány, v nichž zločin hraje prvořadou roli. A píšu tedy to, co mám rád jako čtenář. Původně jsem se zabýval hlavně rozvody a působil jako obhájce. Psaní vlastních příběhů mi pomohlo odpoutat se od často neradostné reality.

Jaká byla vaše cesta k první vydané knize?

Trvalo mi to dvanáct let, než jsem se dočkal první vydané knihy. Napsal jsem osm rukopisů, z nichž pět jsem nabídl vydavatelstvím v New Yorku, a dočkal se 85 odmítnutí. Až 86. nabídka uspěla. Šlo o Jantarová komnatu (česky Domino 2007), která vyšla v roce 2003. Mám štěstí, že mohu pokračovat v psaní a Okamžik pravdy je mou sedmnáctou knihou.

(Ze zahraničních pramenů)

Série Cotton Malone

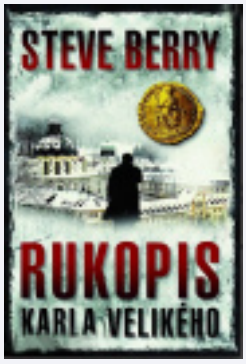

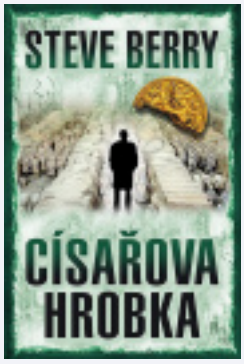

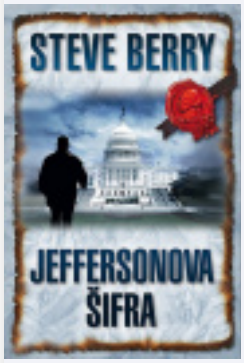

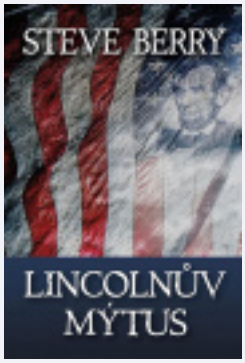

Samostatné romány

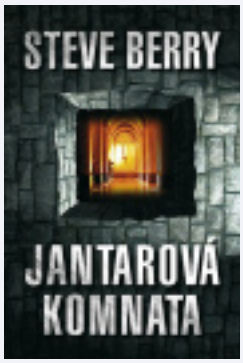

Nakladatelství DOMINO

www.dominoknihy.cz

William Seward Burroughs
HEBKÁ MAŠINKA

Již od svého vstupu do světa literatury budil americký prozaik William S. Burroughs náležitý rozruch – a i to je dosti slabý výraz na emoce, jež jeho knihy provázely. Byly zakazovány a nechápány, autor sám byl jedněmi zatracován a proklínán jako šarlatán a literární pervert, jinými naopak vynášen jako věrozvěst nových pohledů i přístupů. Bylo tomu již v případě jeho skandály proslaveného arcidíla Nahý oběd, a podobné reakce provázely i jeho další román Hebká mašinka (The Soft Machine).

Nejen že zde Burroughs rozpoutává orgie fantazie překračující veškeré hranice a tabu, jeho postavy putují časem, svádějí boje se zrůdnými silami a magií, to vše na pozadí dusné halucinující atmosféry a neskutečných kulis – zároveň nám ovšem Burroughs předvádí, jak bojovat s ovládáním myšlení, rozkrývá mechanismy veškerých závislostí a dokazuje, v čem spočívá jeho největší síla: v propojení naprosté autorské odvahy a subverze s mistrným literárním ztvárněním i těch zdánlivě nejnemožnějších idejí.

Přeložil Josef Rauvolf

Vázaná 186 stran, 298 Kč, EAN: 9788025727676, ISBN: 978-80-257-2767-6

Zakoupit můžete zde

https://www.kosmas.cz/knihy/214122/hebka-masinka/

Rhys Thomas
NEUVĚŘITELNÁ HRDINSTVÍ SAMA HOLLOWAYE

Sam Holloway ustál to nejhorší, co vám život může hodit pod nohy. A aby mohl pokračovat dál, podepřel se hradbou úzkostlivě dodržované rutiny, nenáročné práce a naprosté normality – s jednou výjimkou...
Třikrát týdně se ze Sama stává maskovaný superhrdina hlídkující v ulicích jeho rodného maloměsta. Připadá si tak alespoň na chvíli neporazitelný, ale jeho neuvěřitelná dobrodružství ho navzdory dobrým úmyslům občas přivádějí na pořádně horkou půdu. Pak se ale na scéně nečekaně objeví dívka, která začne Samovu pečlivě vybudovanou hradbu bourat. A hrdinovi nezbude než se rozhodnout, jestli má dost odvahy na to, aby strhl svou masku a postavil se čelem minulosti, před níž tak dlouho utíkal...

Překlad Jitka Jeníková

Vázaná, 304 stran, 328 Kč, EAN: 9788025727164, ISBN: 978-80-257-2716-4

Zakoupit můžete zde

https://www.kosmas.cz/knihy/249975/neuveritelna-hrdinstvi-sama-hollowaye/

Alan Marshall
UŽ ZASE SKÁČU PŘES KALUŽE

Příběh malého Alana už dodal sílu a povzbuzení v nelehkých situacích mnoha generacím českých čtenářů. Však také vychází už poněkolikáté a byl podle něho natočen i film. Biografické vzpomínky z dětství autora, které prožil na australském venkově, se okamžitě staly bestsellerem.
Když Alan onemocní dětskou obrnou a ochrne, je operován a postupně se pokouší navrátit do běžného života, přestože má obě nohy téměř bez citu a musí chodit o berlích. Díky pevné vůli, optimismu a podpoře milujících rodičů se mu to do velké míry podaří a může prožívat podobné dětství jako zdravé děti, včetně klučičích pranic, toulek buší, plavání a ježdění na koni. Kniha je pozoruhodná i barvitým líčením množství rázovitých postaviček komentovaných z pohledu malého chlapce.
Alan Marshall je autorem většího počtu povídkových sbírek a románů z australského venkova.

Přeložila: Zora Wolfová

Ukázka z knihy na další stránce

Brožovaná, 288 stran, 329 Kč, ISBN: 978-80-262-1481-6, EAN: 9788026214816

Zakoupit můžete zde

https://obchod.portal.cz/beletrie/uz-zase-skacu-pres-kaluze/?wt_mc=bannery.2019_brezen.uz_zase_skacu_pres_kaluze#bibliograficke-udaje

obchod.portal.cz portál

Vyptávali se mě, co mi je, a když jsem jim to řekl, rozhovořili se všichni o dětské obrně a jeden z nich prohlásil, že je to příšerná nemoc.

„Je to příšerná nemoc," řekl. „To tedy je. Příšerná nemoc."

Připadal jsem si po téhle poznámce náramně důležitý a hned jsem si oblíbil muže, který ji pronesl. Neviděl jsem na své chorobě nic vážného, jen dočasné onemocnění, a ve dnech, které jsem pak strávil v nemocnici, jsem přijímal chvíle bolesti s odporem a s hněvem, který se rychle měnil v zoufalství, jestliže bolest trvala dlouho. Jakmile však pominula, brzy jsem na ni zapomněl.

Nevydržel jsem být dlouho smutný. Kolem mě bylo tolik zajímavého.

Vždycky mě příjemně překvapovalo, jak působí má nemoc na dospělé, kteří postávají u mého lůžka, smutně na mě shlížejí a myslí si, jaká mě to stihla strašná pohroma. Připadal jsem si pak velice důležitý a dělalo mi to dobře.

„Jsi statečný chlapec," říkali mi, skláněli se nade mnou, líbali mě a pak se s truchlivými tvářemi odvraceli.

Často jsem přemýšlel, proč o mně všichni říkají, že jsem statečný. Vždyť prohlásit někoho za statečného, to už je velké vyznamenání, tak jsem tomu aspoň věřil. Kdykoliv mi moji návštěvníci zdůrazňovali, jak jsem statečný, měl jsem dojem, že se musím začít jinak tvářit, protože můj obvyklý radostný výraz se k takovému označení vůbec nehodí.

Ale pořád jsem měl strach, že se prozradím, a začal jsem přijímat pocty za svou statečnost rozpačitě, protože jsem věděl, že si je nezasloužím. Vždyť jsem se vždycky polekal, když jsem zaslechl za pytlovinovými stěnami svého pokojíku hryzat myš, a bál jsem se večer zajít k nádrži pro vodu, protože byla tma. Často mě napadlo, co by si lidé asi pomysleli, kdyby to o mně věděli.

Oni však trvali na svém, že jsem statečný, a já přijímal jejich chválu s utajenou pýchou, ale ne zrovna čistým svědomím.

Za několik dní jsem se obeznámil s pokojem i s pacienty a začal jsem se dívat spatra na nováčky, jak vstupují nejistě do místnosti, celí zmatení před dvěma řadami tváří, roztesknění po domově a po staré známé posteli.

Pacienti se mnou někdy shovívavě žertovali, jako obvykle dospělí mluví s dětmi, ale když už neměli o čem se bavit, začali si mě dobírat. Věřil jsem všemu, co mi řekli, a oni z toho měli náramnou švandu. Připadali si ohromně dospělí, na mě se dívali svrchu

Alan Marshall (2. května 1902, Noorat, stát Victoria, Austrálie – 21. ledna 1984, East Brighton, Austrálie) byl australský spisovatel, publicista, cestovatel a folklorista. V roce 1908 onemocněl dětskou obrnou a od té doby byl nucen používat berle. Od roku 1922 do roku 1933 pracoval jako úředník, v této době se začal zajímat o psaní.

Měl svůj vztah i k Československu, neboť si od roku 1965 dopisoval s Boženou Foltýnovou, která mu napsala, protože ji zaujala jeho kniha. Roku 1972 dokonce přijel do Prahy, kde se s ní osobně setkal. Během svého života obdržel celou řadu ocenění např. Řád Británie, Řád za přátelství mezi národy (SSSR) a v Austrálii získal mj. Řád za služby literatuře Austrálie, Čestný doktorát právních věd.

Biografii nazvanou I can jump oceans: the world of Alan Marshall o něm napsal Harry Marks.

obchod.portal.cz portál

a mysleli, že ve své bezelstnosti jejich narážky ani nepochopím. Mluvili o mně, jako kdybych byl hluchý a neslyšel, co říkají.
„Ten věří všemu, co mu kdo nakuká," vysvětloval jeden mladík přes celý pokoj novému pacientovi. „Jen si to poslechněte. Hej, Smíšku," zavolal na mě, „že máte u chalupy ve studni čarodějnici?"
„Máme," přisvědčil jsem.
„Tak vidíte," smál se mladík. „Je chudáček takový legrační. Prý už nikdy nebude chodit."
Pomyslel jsem si, že se ten mládenec zbláznil. Úplně jsem žasl, jak si může představovat, že už nikdy nebudu chodit. Já přece věděl, co budu dělat. Budu krotit divoké koně, křičet „Ho! Hó!"
a mávat kloboukem nad hlavou a taky napíšu knihu, jako je Korálový ostrov.
Chlapíka na sousedním lůžku jsem měl rád. „Budeme kamarádi," řekl mi brzy po tom, co jsem přišel do nemocnice. „Chtěl by ses se mnou spřátelit?"
„Moc rád," řekl jsem. V jedné z prvních knížek, které jsem dostal, byl barevný obrázek a z toho jsem nabyl představu, že kamarádi by měli stát pospolu a držet se za ruce. Vysvětlil jsem mu to, ale on mi řekl, že to snad ani není nutné.

Muži se mnou většinou mluvili přezíravě, jak se ostatně chovají k dětem vůbec. Když se však stalo, že nás poslouchal ještě někdo dospělý, měli náramnou radost, když ho mohli na můj účet trochu rozesmát. Ne snad, že by mi chtěli ublížit, ale byl jsem tak bezelstný, že je to lákalo, aby si se mnou trochu zašpásovali.
„Tak co, Alane, už jezdíš na divokých koních?" ptali se mě třeba a já bral jejich otázku vážně, protože jsem se viděl docela jinak, než viděli oni mě.
„Ještě ne," odpovídal jsem. „Ale už brzy budu."
Chlapíkovi, který se mě vyptával, přišla moje odpověď náramně k smíchu a rozhlédl se po svých přátelích, aby z té legrace taky něco měli.
„Slyšeli jste ho? Prý bude jezdit příští týden na divokém koni!"
Někteří se mnou jednali stroze a krátce, protože se o děti nezajímali a byli přesvědčení, že stejně nic kloudného neřeknou. Když jsem se s takovými lidmi setkal, nevěděl jsem, jak s nimi mluvit, v jejich společnosti jsem mlčel a byl celý v rozpacích.
Všiml jsem si však, že i tuláci a dřevorubci, kteří jsou zvyklí na osamělý život, upadají často do rozpaků a nejistoty, když na ně promluví dítě, ale když u něho vidí upřímné přátelství, rádi si s ním popovídají.
Takový byl i jeden můj známý, starý dřevorubec z buše. Jmenoval se Petr Mc Leod, jezdil se svým spřežením hluboko do buše, asi na

čtyřicet mil od nás, a svážel klády. Každý týden přijížděl z lesa se svým těžce naloženým vozem, strávil s manželkou neděli a pak se znovu vracel do práce, vyšlapoval si vedle svého spřežení nebo jel vestoje na prázdném voze a pohvizdoval si nějakou skotskou písničku.
Když jsem na něj zavolal: „Dobrý den, pane McLeod!", zastavil se a promluvil se mnou jako muž s mužem. „Vypadá to, že bude pršet," řekl třeba a já odpověděl, že se mi taky zdá.
„Jak vypadá buš, tam co jezdíte, pane McLeod?" zeptal jsem se ho jednou.
„Je hustý jako psí kožich," odpověděl a pak dodal, jako by mluvil sám k sobě: „Tak tak, hustý je až dost. Sakra, ten je hustý!"
Mc Leod byl dlouhán s černými vousy a nohama, které vypadaly, jako by mu nějak moc vyrostly. Hlava se mu při chůzi kývala a obrovské ruce visely trochu dopředu. Tatínek povídal, že se rozkládá jak skládací metr, ale měl McLeoda rád a říkal, že je to čestný chlap a dovede se rvát jak tygr.
„Když se dostane do ráže, nikdo ho tady nepřepere," řekl mi. „Jak do sebe hodí pár piv, pustil by se do křížku s každým. Je to chlap jako hora a má moc dobré srdce, ale koho praští, ten hned tak nevstane."
„Petr nechodil dvacet let do kostela," vyprávěl tatínek, „a potom šel hlasovat proti tomu, aby se presbyteriáni spojili s metodisty."
Jednou přijela do Turally církevní misie a Petr se po týdnu vytrvalého pití rozhodl, že přestoupí na jejich víru, ale když zjistil, že by musel přestat pít a kouřit, ucouvl jako splašený kůň.
„Čtyřicet let už piju a kouřím ke slávě Boží," řekl tatínkovi, „a ke slávě Boží budu pít dál."
„Tím asi řekl, jak je na tom s Bohem," povídal tatínek. „Myslím, že když vozí ty své klády, moc si s ním hlavu neláme."

Fotografie z filmu Už zase skáču přes kaluže, režie Karel Kachyňa, v hlavní roli Vladimír Dlouhý

obchod.portal.cz portál

VELKÝ KNIŽNÍ ČTVRTEK

14. března 2019

Philip Pullman:
Kniha Prachu 1: La Belle Sauvage

Cressida Cowellová:
Kouzelníci z pradávna

Marek Hilšer, Jan Dražan a Jan Pergler:
Tango pod Hradem.
Knižní rozhovor
s Markem Hilšerem

Obonete S. Ubam:
Sedm let v Africe

Jane Yolen:
Mapa kostí

Lenka Horňáková–Civade:
Grófka

Pavol Rankov:
Legenda o jazyku.
Nepomucký 1972

Maarten´t Hart:
Osud tažných ptáků

Peter Meier–Hüsing:
Nacisté v Tibetu

Sabine Durrantová:
Lži se mnou

Vítězslav Kremlík:
Obchodníci se strachem

Zita Pallavicini:
Deník šílené markraběnky

Peter Brown:
Robot v divočině

Kelly Barnhillová:
Čarodějčin syn

René Nekuda:
Příběhostroj

15. pokračování Velkého knižního čtvrtku přinese 15 novinek – to nejlepší jarní čtení!

Jubilejní 15. Velký knižní čtvrtek 14. března potěší čtenáře vítanou nadílkou nových titulů. Napětí, romantika, humor, dobrodružství, informace, příběhy plné fantazie i osudy reálných hrdinů, zasvěcené pohledy do historie a současnosti… Na stránkách patnácti pečlivě vybraných knížek domácích a zahraničních autorů si zkrátka každý najde to své! Tradiční součástí Velkého knižního čtvrtku bude atraktivní doprovodný program.

Které knihy by tedy na jaře neměly uniknout vaší pozornosti? Triumfální návrat do světa Zlatého kompasu slibuje **Kniha Prachu 1: La Belle Sauvage.** V prvním díle zamýšlené trilogie **Philip Pullman** milovníky fantasy zavede do stejného prostředí, v němž se odehrávaly Jeho temné esence (tedy Zlatý kompas a spol.). Ovšem tentokrát britský spisovatel posunul děj do doby o deset let dříve a na scénu přivedl, vedle již známých postav, také nového hlavního hrdinu – jedenáctiletého Malcolma Polsteada. Prvním dílem se otevře také další nová knižní série pro mladší čtenáře – **Kouzelníci z pradávna. Cressida Cowellová,** autorka úspěšné knihy Jak vycvičit draka, přichází s příběhem kouzelnického chlapce a mladé válečnice, kteří byli vychováni k vzájemné nenávisti. V jednu chvíli však musí zapomenout na svoje odlišnosti, aby se dostali do temného sklepení pod válečnickým hradištěm. Právě tam procitá cosi, co spalo stovky let…
Marek Hilšer. Jméno, které před několika měsíci znal jen úzký okruh lidí. Když oznámil kandidaturu na post prezidenta, mnozí se ušklíbali. Jenže pak dokázal ve volbách získat půl miliónu hlasů a za půl roku se stal senátorem. V knize **Tango pod Hradem**, jejímiž spoluautory jsou **Jan Dražan** a **Jan Pergler,** Marek Hilšer otevřeně vypráví o tom, proč se rozhodl vstoupit do politiky, zamýšlí se nad stavem české společnosti, mluví ale také velmi upřímně o sobě. Značnou míru odvahy prokázal také **Obonete S. Ubam,** když dobrovolně odešel z Česka do Nigérie jako dědic trůnu, aby po smrti otce převzal odpovědnost za osud rodiny, kterou však sotva znal. Ve své knize **Sedm let v Africe** přináší syrovou výpověď o drsném životě na africkém kontinentu a ukazuje, že i v nejtěžších chvílích si lze zvolit cestu svobody a naplnit své životní poslání. Mimořádně zajímavý a inspirativní osobní příběh nabízí **Deník šílené markraběnky Zity Pallavicini.** Dědička starých šlechtických rodů rakousko-uherské monarchie v něm popisuje historii své české i uherské rodiny, složitosti života aristokracie, své lásky (včetně knížete Karla Schwarzenberga) i slabosti. To vše se stejnou vášní a provokativní upřímností, s jakou žije svůj život!
Výjimečný román **Mapa kostí** o síle citů a nezničitelném poutu sourozenců, které nakonec odolá i tomu nejhoršímu běsnění, co lidská civilizace zažila, začíná v roce 1942. **Jane Yolen** sleduje pohnuté osudy polských dvojčat Chaima a Gittel, jejichž cesta vede z lodžského ghetta až do koncentračního tábora Sobanek. V odporných podmínkách ve stínu budovy s kouřícím komínem se jejich vzájemné pouto stává břemenem. Ještě o pár roků dříve, v letech 1938–1939, se odehrává kniha **Nacisté v Tibetu.** Dne 21. prosince 1938 překročila

vysokohorský průsmyk Nathu-La mezi Sikkimem a Tibetem v Himálaji karavana jezdců. Bylo to pět mladých mužů, kteří jako první Němci obdrželi oficiální povolení navštívit „zakázané město“ Lhasu. Na jejich zavazadlech vlály vlaječky s hákovými kříži a runami SS. Tito muži byli důstojníky SS a jejich expedice požívala zvláštní podpory Heinricha Himmlera a jeho SS-organizace „Ahnenerbe“. Co hnalo těch pět mužů na střechu světa? Německý publicista **Peter Meier-Hüsing** přibližuje historii, průběh a dohru německé expedice, kolem níž dodnes panují mnohé spekulace, a přidává kritické poznámky o ideologických okolnostech jejího vzniku.

Jarní Velký knižní čtvrtek nabídne také novinku **Lenky Horňákové-Civade**, autorky bestselleru Marie a Magdalény. Román **Grófka** je o cestě za svobodou, o iniciaci, a o dívce, která řekla NE.

Pavol Rankov umístil děj své knihy **Legenda o jazyku. Nepomucký 1972** do normalizačních kulis, v nichž se středověká legenda o Janu Nepomuckém prolíná s fikcí i skutečnými historickými událostmi. Najde se ve zlatém relikviáři, který má být otevřen při rekonstrukci Svatovítského chrámu, zachovalý jazyk středověkého světce? Navýsost současné téma řeší Vítězslav Kremlík v knize Obchodníci se strachem. Odhaluje, jak se vyrábějí zprávy o katastrofách prostřednictvím statistických triků. Ukazuje, proč selhávají snahy předpovídat budoucnost pomocí počítačů. Popisuje skandály kolem manipulací s daty o globálním oteplování a čtenářům vzkazuje: Nepropadejte panice! Mocní se odjakživa snaží udržovat v lidech pocity viny a strachu.

Světová beletrie je v 15. Velkém knižním čtvrtku zastoupena thrillerem **Sabine Durrantové Lži se mnou**, zařazeným mezi Sunday Times Top Ten Bestseller. Všechno to začne malým zalháním. Takovým, jakého jste se už někdy dopustili všichni – třeba když potkáte dávného známého, na kterého chcete z nějakého důvodu udělat dojem. Ve chvíli, kdy vám začne docházet, že pravda sice může být bolestná, ale skutečnou škodu dokážou napáchat lži, už může být pozdě. Oceňovaný holandský spisovatel **Maarten´t Hart** v autobiografickém románu **Osud tažných ptáků** přibližuje život bezradného intelektuála Maartena, místy vážně a s psychologickým vhledem, místy s odlehčenou ironií a vtipem. Kniha se neustále pohybuje na rozhraní minulosti a přítomnosti, střídají se obrazy vody, světla i švýcarských hor.

Děti, rodiče či prarodiče s radostí sáhnou po nové knize od tvůrců časopisu RAKETA. **Příběhostroj Reného Nekudy**, autora úspěšného Kreativního zápisníku, dětem otevírá dveře do kouzelného světa příběhů, kde je možné úplně všechno. Originálně zpracovaná kniha rozvíjí čtenářskou gramotnost, kreativitu, obrazotvornost a tříbí schopnosti vypravěče. Připraveno je 60 bohatě ilustrovaných zábavných úkolů, her a navíc netradiční „generátor příběhů“. Psát, lepit i kreslit do knihy je dovoleno! Skvělým tipem pro dětské knihovničky je také **Robot v divočině Petera Browna** – napínavý a dojemný příběh o sžívání příslušníků dvou odlišných světů, o síle přátelství a také o tom, že občas je potřeba pro dobro ostatních něco obětovat. Tato dětská kniha sbírá ve světě mnoho ocenění, mezi nimi A New York Times Bestseller, An Amazon Best Book of the Year Top Pick, New York Public Library Best Books for Kids Pick. **Kelly Barnhillová** ve své knize **Čarodějčin syn** malé čtenáře pozve do tajemného světa, v němž se ten, v jehož schopnosti nikdo nevěří, nakonec stane zachráncem. Novinka autorky Dívky, která upíjela měsíc, byla přeložena do více než 30 jazyků.

Informace o Velkém knižním čtvrtku a jednotlivých titulech z exkluzivní kolekce najdete na webových stránkách
www.velkyctvrtek.cz

Počet přihlášek v jednotlivých kategoriích (celkem 412)

DILIA Litera pro objev roku: 41

Litera za publicistiku: 32

Litera za knihu pro děti a mládež: 56

Litera za naučnou literaturu: 58

Litera za nakladatelský čin: 36

Moleskine Litera za poezii: 55

Litera za prózu: 92

Litera za překladovou knihu: 83

Litera za prózu

Radka Denemarková: Hodiny z olova
Host, Brno, 752 stran
Hodiny z olova jsou nezvykle rozsáhlým a mnohovrstevným románem, který je cíleně koncipován jako umělecké dílo politické, které chce mít dopad. Tematizuje soudobou podobu čínské společnosti jako totalitního režimu, ale jádrem tohoto pohledu není ani tak způsob fungování společnosti, jako spíš osud těch, kdo se ocitnou v pozici oběti.

Pavla Horáková: Teorie podivnosti
Argo, Praha, 360 stran.
Vícevrstevný text přesahuje psychologické vztahové téma a nabízí široký společenský obraz.

Jiří Kamen: Elvis ze Záluží
Argo, Praha, 264 stran
Čtyřiadvacet povídek sbírky nabízí příběhy využívající různé žánry, jimž je ale společný smysl pro grotesknost všedních dní a všedního dění, které často začíná nepozorovaně a končí bez pointy.

Petr Stančík: Nulorožec
Druhé město, Brno, 220 stran
Autor kriticky i čtenářsky oceňovaného románu Mlýn na mumie, novým románem opět dokazuje, že využití prostředků žánrové či „pokleslé“ literatury nemusí nutně omezovat literární kvality díla.

Michal Šanda: Hemingwayův býk
Paper Jam, Praha, 124 stran.
I když je v titulu zmíněn tvor, kterého Hemingway obdivoval při sledování koridy, stěžejním zvířetem souboru Šandových povídek jsou ryby.

Moleskine Litera za poezii

Petr Borkovec: Herbář k čemusi horšímu
fra, Praha, 120 stran
Když Petr Borkovec opustí vznešenost přírody a začne něco či někoho parodovat, nejde mu ani tak o výsměch, jako spíš o zvýraznění toho, na čem doopravdy záleží. Ve sbírce Herbář k čemusi horšímu probouzí autor dávno mrtvou obrozeneckou češtinu, kterou konfrontuje se samoúčelnou hantýrkou a newspeakem všeho druhu, aby po očku poukázal i na neschopnost většiny dnešní populace utvořit celistvou větu.

Kamil Bouška: Inventura
fra, Praha, 76 stran
Bouškova vášnivá inventura světa a lidí zpočátku vypadá jako vzorník vyhrocených ohavností, které mohou vzejít z lásky, z touhy i z hledání lidství. Básně v próze přinášejí většinou monology prapodivných mluvčích, které jsou ve své různorodosti rozestavěny přes celý horizont; vývoj každé z promluv má ovšem i svou vertikálu – padající z nadoblačných snů do pekel či naopak směřující z nevábného přízemí k nebeským výšinám.

Ivan Wernisch: Pernambuco
Druhé město, Brno, 162 stran
Sbírka Pernambuco není jen potvrzením toho, co Ivan Wernisch už tolikrát napsal a dokázal. Nám povědomý a nostalgický svět uplynulého, svět fanfarónských vyprávění i banálních útržků prostupuje stále zřetelnější tesknotou, těžknoucí ironií a zejména bilančně-existenciální nejistotou

Na fotografii Jakuba Hněvkovského nominovaní autoři

Litera za knihu pro děti a mládež

Vendula Borůvková:
1918 aneb Jak jsem dal gól přes celé Československo
Ilustrace Vojtěch Šeda, Host, Brno, 208 stran
Autorce se povedlo spojit fikci s realitou a originálně zachytit neklidnou atmosféru prvních let Československa.

Bára Dočkalová: Tajemství Oblázkové hory
Ilustrace Petra Josefína Stibitzová, Labyrint, Praha 248 stran
Název knihy působí jako pohádka, ale nemylme se. V této fantasy pro starší děti se objeví královna se svou družinou a ohrožené království až ve chvíli, kdy se do něj propadnou Krisa a Prcek, kteří si na povrchu zemském dělají samé naschvály a nejraději by patřili k drsné partě v Gangu.

Vojtěch Matocha: Prašina
Ilustrace Karel Osoha, Paseka, Praha, 264 stran
Prašina je tajuplné místo uprostřed dnešní Prahy – bez elektřiny a moderních technologií, bez počítačů, bez mobilů; ve stínu. V příběhu přesto významnou roli sehrává technika.

DILIA Litera pro objev roku

Anna Cima: Probudím se na Šibuji
Paseka, Praha, 320 stran
Vypravěčsky velmi zralý a kompozičně pozoruhodný románový debut, který v sobě umně snoubí žánry vztahového příběhu, univerzitního románu, románu se záhadou a svým způsobem i cestopisu.

Petr Gajdošík: František Vláčil. Život a dílo.
Camera obscura, Příbram 2018, 875 stran
Kniha představuje výsostně zpracovanou odbornou monografii. Je psána kultivovaným, ale čtivým jazykem.

Štěpán Hobza: Ferrari v džungli
Literární salon, Praha, 104 stran
V debutové sbírce Štěpána Hobzy se mísí nízké s vysokým, veliké s nicotným, vznešené se směšným, aby se prolnulo v nečekaných situacích a souvislostech.

Litera za naučnou literaturu

Ota Konrád, Rudolf Kučera: Cesty z apokalypsy. Fyzické násilí v pádu a obnově střední Evropy 1914-1922.
Academia, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, Praha, 368 stran
Kulturní dějiny násilí v civilním zázemí během první světové války a těsně po jejím skončení přenesou čtenáře na pražskou univerzitu i na český venkov, do vídeňských dělnických čtvrtí i jihotyrolských horských vesnic.

Martin C. Putna: Obrazy z kulturních dějin Střední Evropy
Vyšehrad, Praha, 348 stran
Touto publikací završil literární historik Martin C. Putna trilogii, jejíž předchozí díly pojednávaly o náboženských a kulturních dějinách ruských a amerických.

Jan Votýpka, Iva Kolářová, Petr Horák a kol.: O parazitech a lidech
Triton, Praha/Kroměříž, 348 stran
Onemocnění vyvolaná cizopasníky mají ročně na svědomí životy jednoho milionu lidí.

Litera za publicistiku

Jacques Rupnik: Střední Evropa je jako pták s očima vzadu. O české minulosti a přítomnosti.
Novela bohemica, Praha, 430 stran.
Z mnoha českých knižních titulů vydaných loni k historickým „osmičkám“ je Rupnikův soubor politologických esejů o středoevropských událostech a kontextech 20. století počinem možná intelektuálně nejvýraznějším.

Tomáš Sedláček: Druhá derivace touhy
65. pole, Praha, 384 stran
Stotřiašedesát úvah Tomáše Sedláčka o všem možném, ale vždy o zodpovědnosti společnosti k vážným civilizačním problémům, rozporům a ambivalencím.

Jakub Szántó: Za oponou války – Zpravodajem nejen na Blízkém východě
Argo, Praha, 260 stran.
Kniha shrnuje zážitky válečného reportéra. Zachycuje mimo jiné věčný problém lidí, kteří citlivě vnímají situaci v rozbombardovaných městech a táborech uprchlíků a bolestně nechápou, jak to, že diváci neprojevují větší účast obětem.

Litera za nakladatelský čin

Pavel Kořínek, Lucie Kořínková (eds.):
Punťa: Zapomenutý hrdina českého komiksu (1934—1942)
Akropolis, Praha, 512 stran
Příběhy psíka Punti a jeho přátel byly ve třicátých a čtyřicátých letech tak populární, že si vyžádaly vlastní, stejnojmenný časopis, knižní vydání i divadelní představení. Punťa se dostal na mýdlo, střihy oblečení nebo vyšívací vzory. Přesto dnes zmizel jak ze čtenářského, tak z badatelského povědomí. Lucie Kořínková a Pavel Kořínek se to pokoušejí napravit. Objemný klapbox obsahuje dva samostatné svazky, jednu brožuru a drobné faksimilie dobových reklamních tisků. Svazek Příběhy představuje téměř 200 Punťových příběhů, jež jsou vybrány tak, aby dokládaly různorodost obrázkového seriálu, jeho žánrovou i tematickou pestrost. Svazek Studie je nejen cenným badatelským příspěvkem k literárně-historickému kontextu jednoho konkrétního komiksu a dětského časopisu, ale skrze pestré komparativní a analytické sondy sleduje mnohem širší perspektivy. Ať už se jedná o analýzu dílčích motivů (např. utváření rasových či etnických stereotypů), kultury celebrit, redakční a nakladatelské praxe, publikačních a propagačních strategií, výsledkem není pouze resuscitace jednoho pozapomenutého hrdiny či doplnění kapitoly dějin československého komiksu.

Michal Přibáň a kolektiv: Český literární samizdat 1948-1989: edice, časopisy, sborníky.
Academia/Ústav pro českou literaturu AV, Praha, 616 stran
Pracovníci Lexikografického oddělení Ústavu pro českou literaturu AV ČR připravili rozsáhlou encyklopedickou publikaci, která obsahuje 311 podrobně zpracovaných hesel vydavatelských podniků, periodik a výběrově i neperiodických sborníků z oblasti literárního samizdatu realizovaného po únorovém komunistickém převratu 1948 i po srpnové sovětské okupaci v roce 1968. Jde o první takto tematicky koncipované dílo u nás i ve světě.

Spisy Bohumila Hrabala 1-7
Mladá fronta, Praha 2014-2018.
Sedmisvazkové komentované Spisy Bohumila Hrabala edičně připravili Jiří Pelán a Václav Kadlec. Textologicky se sice opírají o starší ediční projekt Sebraných spisů Bohumila Hrabala, které vycházely v Pražské imaginaci, ale tentokrát doprovází spisy jednak bohatý komentář, jednak záměr představit Bohumila Hrabala coby spisovatele pro 21. století. Soubor sedmi svazků poskytuje kanonický text Hrabalova díla (bez variant a textů využívajících cizí texty). Svazky jsou proto vybaveny nadstandardním komentářem, určeným především mladším generacím, pro něž může být obtížné dešifrovat reálie, o nichž Hrabal hovoří, a zahraničním bohemistům. Samo členění svazků nabízí ne zcela tradiční interpretaci a klasifikaci Hrabalova díla. Je totiž koncipováno tak, aby zvýraznilo vývoj Hrabalových poetik od „hovorů lidí“ k drásavé osobní zpovědi. Zvláště zřetelně byl tento princip naplněn v 1. svazku (Lyrika), v němž vychází poprvé uceleně Hrabalovo básnické dílo, ve svazku čtvrtém, který představuje svébytnou, dosud podceňovanou poetiku próz z normalizační éry, i v posledním, sedmém svazku. Ten se věnuje Hrabalově literární žurnalistice. To, co se může jevit jako pouhá „pěna dní“, lze ovšem číst také jako autobiografický monolog a osobní bilance z porevolučního období.
Rozsáhlý a pečlivý editorský komentář přináší též bibliografii a výběr z kritických ohlasů ke každému jednotlivému dílu.

Litera za překladovou knihu

Han Kang: Kde kvete tráva
Přeložila Petra Ben-Ari,
Odeon, Praha, 224 stran.
Událost 518. Tak se dnes v Jižní Koreji říká masakru civilistů, jejž spáchala armáda v květnu 1980 ve městě Kwandžu. Pokojné demonstrace proti autoritářskému režimu, který vyhlásil stanné právo, byly rozprášeny paradesantními jednotkami. Město povstalo, armádu vyhnalo, ale vzpoura byla po týdnu brutálně potlačena. Zůstaly jen stovky mrtvých.
V románu Kde kvete tráva sledujeme tyto události z perspektivy několika lidí, jejichž osudy se 27. května protnuly. Kde kvete tráva je mimořádně působivý román i díky lyrickému překladu Petry Ben-Ari, která ho navíc doprovodila fundovaným doslovem.

Viktor Horváth: Můj tank
Přeložila Simona Kolmanová.
Větrné mlýny, Brno, 316 stran.
Román maďarského autora popisuje události v Československu během několika měsíců roku 1968, a to v podání nadporučíka Maďarské lidové armády, jenž se pro svou neochvějnou víru v komunistickou ideologii stává tlumočníkem Jánose Kádara. Po boku stranických špiček se účastní tajných jednání na nejvyšší úrovni, ale dostane se i na myslivecký hon. Cesta za prací ho opakovaně zavádí do Levic, kde si potřebuje zaskočit za svou dívkou Julikou, jeho upřímné úmysly však pokaždé překazí sled nečekaných náhod s nešťastnými dopady. Děj vrcholí 21. srpna za úsvitu, kdy vypravěč se svou tankovou jednotkou obsazuje Levice a osvobozuje nejen Juliku, ale i všechny pomýlené československé soudruhy.

Morten A. Strøksnes: Kniha o moři: Umění lovit ve čtyřech ročních obdobích na otevřeném moři z gumového člunu žraloka grónského
Přeložila Jarka Vrbová.
Argo, Praha, 247 stran.
Kniha o moři, to jsou vlastně knihy dvě, navzájem se prolínající.
Pro beletristickou část musela Jarka Vrbová použít jazyk, který strhne a uchvátí, což se jí daří výsostným způsobem.Jako příklad lze vyzdvihnout námořnický a rybářský slang.

Michail Šolochov – plagiátor anebo literární klasik? Americký pohled na život a dílo Stalinova chráněnce

V roce 1974, kdy byl zbaven sovětského občanství a vypovězen ze země, uveřejnil držitel Nobelovy ceny za literaturu (1970) Alexandr Solženicyn článek, v němž obvinil Michaila Šolochova (1905-1984), nejoslavovanějšího sovětského autora té doby, z plagiátorství. Oživil tak půlstoletí stará obvinění, která se vynořila, když 23letý začínající povídkář Šolochov vydal překvapivě zralý první díl románové epopeje Tichý Don zobrazující politicky i lidsky komplikovanou situaci na konci carské vlády. Když v roce 1965, uprostřed studené války, Švédská akademie zdůvodňovala udělení Nobelovy ceny za li-teraturu, zdůraznila „uměleckou sílu a integritu Šolochovovy donské epopeje“. Dodejme, že ani pozdější komparativní výzkum plagiátorství nepotvrdil.

Vzdor tomu americký historik–rusista **Brian Boeck** použil právě tento unikátní spor mezi dvěma ruskými nositeli Nobelovy ceny v samém úvodu své knihy S*talinův kronikář: literatura, ctižádost a přežití – život Michaila Šolochova (New York, únor 2019).*

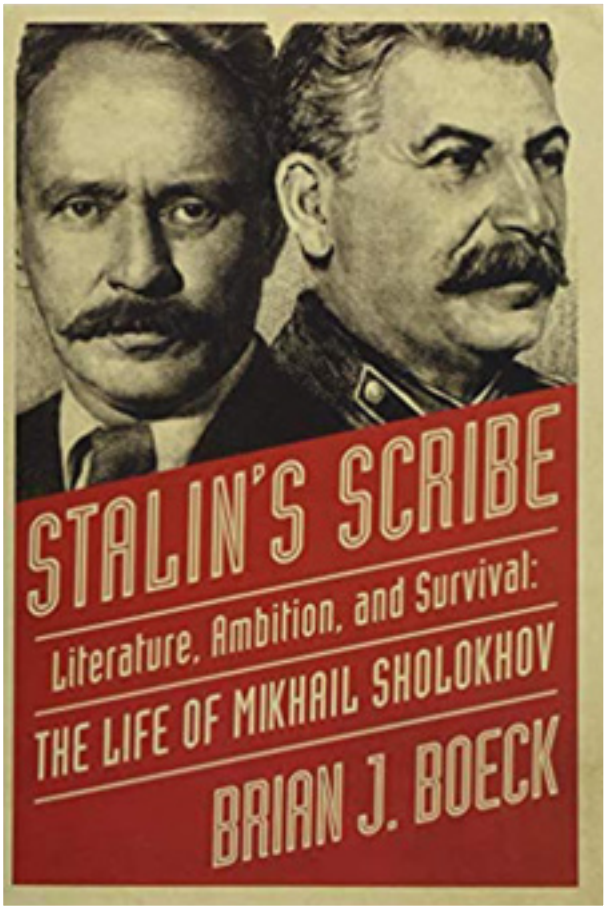

Autor, specialista na dějiny donských kozáků, označuje svou nejnovější knihu za první „politickou biografii“ věnovanou Šolochovovi. Opírá se o množství primárních pramenů, které měl možnost studovat po rozpadu Sovětského svazu, včetně osobní korespondence mezi Stalinem a Šolochovem. Boeck nabízí odpovědi na nesnadné otázky: Jak mohl mladý autor přežít Stalinovy čistky v druhé polovině 30. let, když v dopisech kritizoval nelidské podmínky kolektivizace venkova v jižním Rusku a na Ukrajině, a také zločiny tajné policie? Co ho motivovalo, aby se odvážně přimlouval za několik ze spisovatelských obětí těchto čistek? Proč se stárnoucí Šolochov nakonec přiklonil k potlačování svobody slova a připojil své jméno k oficiálním kritikům disidentů Andreje Siňavského, Julije Daniela a Solženicyna v 60. a 70. letech?

Přestože čtenářský i nakladatelský zájem o autora Tichého Donu (1928-1940), Rozrušené země (1932-1960) a Osudu člověka (1957), zfilmovaného Sergejem Bondarčukem (1959), po konci sovětské éry dočasně ochladl, Rusko Vladimíra Putina ho poznovu oslavuje jako umělce zobrazujícího ruské národní rysy.

Nahlédnutí do katalogu Národní knihovny ČR prozrazuje, že s Šolochovovým jmenem je tam spojeno téměř 300 knižních titulů, vydaných převážně před rokem 1989. Výjimkou jsou české středoškolské učebnice, které jeho dílo prezentují v kontextu světové literatury.

Stanislav Perkner, mimořádný zpravodaj Deníku KNIHY v USA,
autor memoárové knihy Čechoamerický příběh (ISBN: 978-80-88125-05-1)